GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ

www.glos.live

Głos

Pismo ukazuje się we wtorki i piątki

Wtorek
16 kwietnia 2024
nr 30 (LXXIX)
cena: 17 kč

WIADOMOŚCI
PRZED STU LATY ŚMIERĆ ZBIERAŁA ŻNIWO STR. 2-3

KULTURA
KONCERT WYŁONIŁ ZWYCIĘZCÓW STR. 4

PROGRAM TV
BAWIŁY SIĘ WSZYSTKIE POKOLENIA STR. 11

Ma być czysto, ale pieniędzy na sprzątaczki brakuje

PROBLEM: Woźni, sprzątaczki, kucharki… Bez tych pracowników trudno sobie wyobrazić funkcjonowanie placówek oświatowych. Po decyzji Ministerstwa Szkolnictwa RC o obniżeniu puli środków na ich etaty organy założycielskie są zmuszone wysupłać brakujące fundusze z własnych „kieszeni". W przypadku szkół podstawowych i przedszkoli chodzi najczęściej o samorządy gminne.

Danuta Chlup

Zarząd Miasta Czeskiego Cieszyna będzie dzisiaj decydował o przeznaczeniu 3,7 mln koron na dofinansowanie pracowników niepedagogicznych w sześciu placówkach oświatowych, których jest założycielem: pięciu szkołach podstawowych i Ośrodku Czasu Wolnego AMOS.

– Chodzi przede wszystkim o etaty sprzątaczek, konserwatorów oraz woźnych – wymienia rzeczniczka Urzędu Miasta Nataša Cibulkowa. Wyjaśnia kontekst: – Na mocy decyzji Ministerstwa Szkolnictwa, Młodzieży i Wychowania Fizycznego w 2024 roku nie zostało pokrytych finansowo 2500 miejsc pracowników niepedagogicznych, co odbiło się również na placówkach znajdujących się na terenie Czeskiego Cieszyna.

Problem dotyczy nie tylko miast, ale także gmin wiejskich. W dodatku w mniejszych placówkach, gdzie jest 2-3 pracowników niepedagogicznych, trudno obniżać ich etaty, a równocześnie zapewnić sprawne funkcjonowanie szkół.

Obniżone fundusze martwią m.in. dyrekcję Szkoły Podstawowej i Przedszkola z Polskim Językiem Nauczania w Nawsiu. Dyrektorka Romana Molinek mówi, że Ministerstwo Szkolnictwa obniżyło placówce fundusze na etaty dwóch sprzątaczek (jedna jest w szkole, druga w przedszkolu) oraz księgowej niemal o połowę. Do końca roku szkolnego szkoła sobie „jakoś" poradzi, po wakacjach problem może być bardziej dotkliwy. Wtedy placówka prawdopodobnie nie obejdzie się bez dofinansowania ze strony gminy.

● **Placówki oświatowe nie poradzą sobie bez woźnych, sprzątaczek, kucharek, osób wydających posiłki. Na zdjęciu dziecko odbierające obiad w stołówce polskiej szkoły w Czeskim Cieszynie.** Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

Wójt Marian Waszut potwierdza, że problem jest – i to dość poważny.

– W czeskiej podstawówce, która jest dużo większa, zrobiliśmy tak, że za jedną ze sprzątaczek, która odeszła na emeryturę, nie przyjęliśmy nowej osoby. Pozostałe mają, oczywiście, więcej pracy, ale nic na to nie poradzimy, skoro nie ma więcej pieniędzy – podaje inny przykład rozwiązania problemu.

W Piosecznej, jednej z najmniejszych miejscowości na Zaolziu, problem dotyczy czeskiej „małoklasówki" (polskiej szkoły tam nie ma). Wójt David Ćmiel nie kryje rozczarowania nad podejściem państwa do finansowania pracowników szkół. Liczy się z ewentualnością, że wkrótce może szkole zabraknąć funduszy na pracowników niepedagogicznych – już w tym roku szkolnym sytuacja jest napięta.

– Jeżeli zaszłaby taka konieczność i dyrekcja szkoły zwróciłaby się do Rady Gminy o dofinansowanie, to musielibyśmy na to przystać, ponieważ bardzo nam zależy na utrzymaniu szkoły. Szkoła jest miejscem, wokół którego skupia się życie kulturalne. Na razie mamy pewne rezerwy finansowe, ale nie wyobrażamy sobie, że dofinansowanie etatów miałoby być rozwiązaniem systemowym, że państwo po cichu przesuwałoby finansowanie sprzątaczek, pracowników stołówek szkolnych i innych osób na samorządy gminne – mówi Ćmiel w rozmowie z „Głosem".

Ponadto niepokoi go pomysł łączenia małych szkół, o którym mówi się na razie po cichu, w kuluarach, w komisjach parlamentarnych.

Wójt gminy, która w 2001 roku oderwała się od Jabłonkowa, nie wyobraża sobie, że szkoła miałaby wraz z innymi okolicznymi placówkami spadać pod wspólną dyrekcję w Jabłonkowie. Dodaje, że gmina zainwestowała już wielomilionowe kwoty w remonty i rozbudowę szkoły. Dlatego uważa, że wynagrodzenia dla pracowników miałyby być sprawą państwa. ◢

Irańskie rakiety w stronę Izraela

W nocy z soboty na niedzielę Iran zaatakował Izrael. Irańskie siły zbrojne i Korpus Strażników Rewolucji Islamskiej ogłosiły, że atak jest odwetem za zbombardowanie irańskiego konsulatu w Damaszku, w wyniku którego zginęło kilku irańskich oficerów. W ramach odwetu Iran wystrzelił w nocy ponad 300 dronów i rakiet. Jak twierdzi izraelska armia, 99 procent z nich zostało zestrzelonych. Władze Izraela przyznały, że podczas tego ataku „ściśle współpracowały" z rządami USA, Wielkiej Brytanii i Francji.

Centralne Dowództwo sił USA poinformowało wczoraj, że podczas ataku Iranu na Izrael 13 i 14 kwietnia wojska amerykańskie zestrzeliły ponad 80 dronów i co najmniej sześć rakiet balistycznych lecących w kierunku Izraela i wystrzelonych z terytorium Iranu i Jemenu.

Większość członków Rady Bezpieczeństwa ONZ wezwała na nadzwyczajnym posiedzeniu strony konfliktu na Bliskim Wschodzie do powściągliwości, tak aby uniknąć dalszej eskalacji w regionie. Sekretarz generalny ONZ António Guterres ocenił, że mieszkańcy Bliskiego Wschodu stoją w obliczu niebezpieczeństwa wyniszczającego konfliktu na pełną skalę. Wezwał do „maksymalnej powściągliwości" w regionie

Sobotni atak Iranu potępił stanowczo zastępca stałego przedstawiciela USA przy ONZ ambasador Robert Wood. Zwrócił uwagę, że stworzyło to zagrożenie nie tylko dla ludności Izraela, ale także dla innych państw członkowskich ONZ w tym regionie, w tym Jordanii i Iraku.

(klm, PAP)

ZDANIEM... Danuty Chlup

danuta.chlup@glos.live

W bardzo luźnym nawiązaniu do dyskusji nt. „Koguta w rosole" na deskach Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego chciałabym tu przedstawić moje osobiste rozmyślania na temat gwary cieszyńskiej. Niepoparte żadną wiedzą językoznawczą, a jedynie faktem, że na co dzień jestem użytkownikiem tej mowy.

Cierpię, jak pewnie wielu z nas, na swego rodzaju rozdwojenie jaźni: z jednej strony gwary używam, z drugiej widzę, że w swojej dzisiejszej postaci brzmi ona coraz żałośniej i prowadzi do czechizacji zaolziańskich Polaków o wiele szybciej, niż działoby się to w przypadku, gdybyśmy posługiwali się literacką polszczyzną.

Prowadzę w „Głosie" rubrykę poświęconą szkołom i przedszkolom. To pozwoliło mi poczynić pewne obserwacje dotyczące wzajemnej korelacji pomiędzy językiem, jakim posługują się dzieci a ich swobodą wypowiedzi. Najlepiej to widać w tych zaolziańskich polskojęzycznych placówkach, do których uczęszczają także uczniowie z Polski. Zwykle to oni (oraz dzieci z tych rodzin na Zaolziu, gdzie pielęgnuje się język literacki) wypowiadają się na dowolne tematy o wiele swobodniej od ich rówieśników, dla których „językiem ojczystym" jest zachwaszczona czechizmami gwara.

Nie jestem zwolennikiem gloryfikowania gwary używanej przed stu czy dwustu laty, choć owszem – brzmi ona przyjemniej dla ucha i jestem skłonna ją uznać za „dobro narodowe". Ale co z licznymi germanizmami? Z werkiem, wercojgiem, banhofem, cugiem, ancugiem, sznuptychlą, szwigerfotrem, tejem, hozyntregami, jaklą i tak dalej, i tak dalej...? Niemieckie wyrazy, nazwy i określenia pojawiały się w mowie naszych przodków z tego samego powodu, z jakiego dzisiaj pojawiają się w niej bohemizmy – oni żyli w kraju, gdzie przestrzeń publiczna zdominowana była przez język niemiecki, my żyjemy w państwie, gdzie funkcję tę pełni język czeski.

Uważam, że albo powinniśmy pogodzić się z nieuniknionym, czyli z tym, że nasza gwara w przyszłości „wleje się" do języka czeskiego, tak jak Olza wpada do Odry, albo rozpocząć kampanię na rzecz codziennego używania przez Polaków na Zaolziu polskiego języka literackiego. Zdaję sobie sprawę, że to jest mało realne, choć – moim zdaniem – mogłoby to spowolnić proces czechizacji.

Jest jeszcze trzecia droga: próba powrotu do dawnej, tej „właściwej" gwary. Ale to trochę tak, jakbyśmy w imię pielęgnowania tradycji opuścili nowoczesne domy i zamieszkali w skansenie. ◢

CYTAT NA DZIŚ

António Guterres

sekretarz generalny ONZ, na nadzwyczajnym posiedzeniu po sobotnim ataku Iranu na Izrael

●●●

Konieczne jest unikanie wszelkich działań, które mogłyby doprowadzić do poważnych konfrontacji militarnych na wielu frontach

Szanowni czytelnicy

Z przyczyn technicznych dziś i w piątek sekretariat redakcji będzie nieczynny. Za utrudnienia przepraszamy.

Wejdź do STREFY PREMIUM

DZIŚ...

16

kwietnia 2024

Imieniny obchodzą: Benedykt, Bernadeta, Julia
Wschód słońca: 5.33
Zachód słońca: 19.37
Do końca roku: 259 dni
(Nie)typowe święta: Dzień Sapera
Przysłowie: „Kiedy w kwietniu słonko grzeje, rolnik nie zubożeje"

JUTRO...

17

kwietnia 2024

Imieniny obchodzą: Klara, Robert
Wschód słońca: 5.31
Zachód słońca: 19.39
Do końca roku: 258 dni
(Nie)typowe święta: Światowy Dzień Kostki Rubika
Przysłowie: „Jak w kwietniu mróz, to na pagórku siana wóz"

POJUTRZE...

18

kwietnia 2024

Imieniny obchodzą: Bogumiła, Bogusława, Ryszard
Wschód słońca: 5.29
Zachód słońca: 19.41
Do końca roku: 257 dni
(Nie)typowe święta: Międzynarodowy Dzień Ochrony Zabytków
Przysłowie: „Mokre dni kwietnia zazwyczaj wróżą, że w lecie będzie owoców dużo"

POGODA

wtorek

dzień: 11 do 12°C
noc: 6 do 5°C
wiatr: 5-7 m/s

środa

dzień: 9 do 10°C
noc: 4 do 3°C
wiatr: 2-4 m/s

czwartek

dzień: 5 do 6°C
noc: 2 do 1°C
wiatr: 3-5 m/s

Przed stu laty śmierć zbierała żniwo

Na cmentarzu w Karwinie-Kopalniach w niedzielę przed południem rozpoczęły się uroczystości wspomnieniowe upamiętniające 100. rocznicę tragicznego wybuchu w kopalni Gabriela w Karwinie. Do katastrofy, w której zginęło 15 osób, doszło 12 kwietnia 1924 roku.

Beata Schönwald

● **Na cmentarzu w Karwinie-Kopalniach zostało pochowanych 12 ofiar tragedii sprzed stu lat.**
Fot. BEATA SCHÖNWALD

Obchody zainaugurował marsz żałobny, który wyruszył z kościoła pw. św. Piotra z Alkantary w Karwinie na miejscowy cmentarz. Na jego czele szła orkiestra górnicza ze Stonawy oraz koła umundurowanych górników ze sztandarami. Pochód zatrzymał się przy grobie 12 ofiar, na którym oficjalne delegacje Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie, Senatu RC, województwa i miasta złożyły kwiaty. Zabrzmiały hymn górniczy oraz hymny narodowe polski i czeski.

Okoliczności wybuchu przybliżył Stanisław Gawlik, przedstawiciel Stowarzyszenia Pożytku Publicznego „Koexistence". Jego rodzina mieszkała niedaleko kopalni, a dziadek Józef Suchanek i jego bracia byli górnikami. – „Starzik" właśnie w 1924 roku zdał egzaminy na ratownika górniczego. Nieraz przysłuchiwałem się w domu rozmowom, które dotyczyły tego, co się wtedy właściwie wydarzyło – zaznaczył. Następnie przypomniał po krótce historię założonej w 1852 roku kopalni oraz katastrof górniczych, które miały tam miejsce. Do tej z 12 kwietnia doszło podczas budowy tam, które miały zatrzymać pożar w kopalni. Nastąpił jednak wybuch, w którym zginęło 15 górników, a sześciu zostało rannych. Pod ziemią pracowało tego dnia 537 osób.

Wicekonsul RP w Ostrawie Marzena Karkowska przeczytała następnie list napisany przez konsul generalną Izabellę Wołłejko-Chwastowicz. Podziękowała w nim Kołu Umundurowanych Górników Gabriela i Stowarzyszeniu „Olza Pro" za zorganizowanie uroczystości wspomnieniowych. – Pamięć o tych, którzy odeszli, jest podstawowym elementem naszej cywilizacji. Tragedia, która wydarzyła się w kopalni Gabriela, przypomina nam o ryzyku, które jest nieodłącznym elementem pracy górnika. Przypomina nam również o historii wszystkich rodzin żyjących w tym regionie – o trwodze żon i matek, o bólu sierot, ale przede wszystkim o sile życia – napisała konsulka.

Jedną z rodzin, których katastrofa górnicza sprzed stu lat dotknęła bezpośrednio, byli Piprekowie. Wnuczka 32-letniego wtenczas Josefa Pipreka przyszła w niedzielę na cmentarz. – Moja mama miała dwa lata, kiedy zginął jej ojciec. Babcia nie lubiła o tym mówić. To, co przeżyła, było dla niej naprawdę straszne. Zaczęli budować dom, materiał budowany został już przywieziony. Cóż więcej można dodać – zastanawiała się pochodząca ze Stonawy, a obecnie mieszkająca w Hawierzowie Danuše Gwóździowa. Ludziom, którzy zorganizowali tę uroczystość, jest wdzięczna. Jak zauważyła jednak, warto byłoby pomyśleć o renowacji napisów. – Chętnie bym wsparła taką inicjatywę – stwierdziła.

Niedzielne uroczystości były kontynuowane w kościele św. Piotra z Alkantary, gdzie została odprawiona msza św. żałobna, a następnie na cmentarzu ewangelickim w Karwinie-Meksyku przy mogile trzech pozostałych ofiar tragedii. Ciąg dalszy obchodów rocznicowych zaplanowano na wczorajsze popołudnie. ◢

DZIEJE SIĘ W REGIONIE

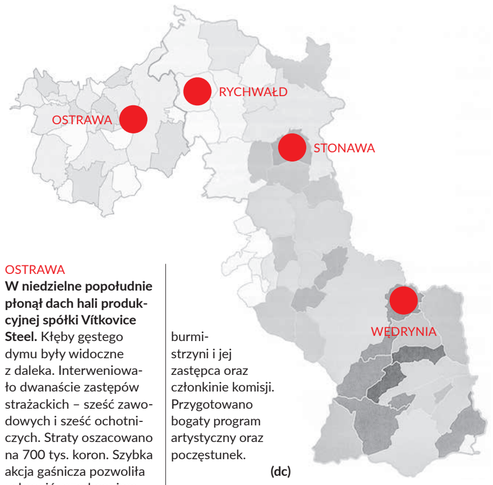

OSTRAWA
W niedzielne popołudnie płonął dach hali produkcyjnej spółki Vítkovice Steel. Kłęby gęstego dymu były widoczne z daleka. Interweniowało dwanaście zastępów strażackich – sześć zawodowych i sześć ochotniczych. Straty oszacowano na 700 tys. koron. Szybka akcja gaśnicza pozwoliła uchronić przed ogniem mienie o wartości 30 mln koron. Nikt nie doznał obrażeń. Jeszcze przed przybyciem straży pożarnej obiekt opuściło 12 pracowników. Przyczyna pożaru jest ustalana. **(dc)**

RYCHWAŁD
Miejska Komisja ds. Obywatelskich przygotowała w ub. tygodniu imprezę dla osób, które w br. skończyły lub skończą 80, 85, 90 i więcej lat. Najstarszą solenizantką, która wzięła w niej udział, była mieszkanka, która będzie w tym roku świętowała 97. urodziny. W sumie z zaproszenia skorzystało 66 osób. Życzenia złożyli obecnym burmistrzyni i jej zastępca oraz członkinie komisji. Przygotowano bogaty program artystyczny oraz poczęstunek. **(dc)**

STONAWA
W sali ślubów miejscowego urzędu odbyła się w niedzielę niecodzienna uroczystość. Państwo Barbora i Stanislav Kubowie po pięćdziesięciu latach odnowili przysięgę małżeńską. Uroczystość prowadził senator Andrzej Feber. „Nowożeńcy" pochodzą ze Stonawy i przed kilku laty do niej wrócili. Pan Stanisław, emerytowany inżynier górnictwa, znany jest jako autor i współautor publikacji poświęconych jego historii. W ub. roku został laureatem nagrody „Czeski Permon" za całokształt działalności na rzecz popularyzacji górnictwa. **(dc)**

WĘDRYNIA
Gmina wyremontowała murowany obiekt dawnego sklepiku z prasą – trafiki obok dworca kolejowego, który od dłuższego czasu nie był wykorzystywany i sukcesywnie niszczał. Wyremontowany lokal o powierzchni 19 metrów kwadratowych oferuje obecnie na wynajem. Władze gminy nie ograniczają celu, na jaki obiekt ma być przeznaczony – może to być na przykład sklepik, bufet czy punkt odbioru paczek. Zdaniem wójta obiekt znajduje się w atrakcyjnym miejscu i jest szansa, że znajdą się przedsiębiorcy zainteresowani jego wynajmem. **(dc)**

Pomóż opiekunom niepełnosprawnych dzieci

Stowarzyszenie „Nigdy nie jesteś sam" z Trzyńca chciałoby ulżyć rodzinom opiekującym się niepełnosprawnymi dziećmi i młodymi ludźmi. Poszukuje wolontariuszy, którzy gotowi byliby wspomagać ich w opiece i tym samym ofiarowali stałym opiekunom czas na wytchnienie. Spotkanie informacyjne odbędzie się 25 kwietnia o godz. 16.30 w Trzyńcu na Kamionce w świetlicy stowarzyszenia (ul. Přátelství 1009 – „stara poczta").

– Zapraszam osoby, które czują się na siłach i są gotowe podarować swój czas i swoje serce, aby pomóc tym, którzy na co dzień opiekują się niepełnoprawnymi członkami rodziny. Chodzi o dzieci i młodych ludzi z upośledzeniem umysłowym, w wieku od 10 do 40 lat, z miejscem zamieszkania od Czeskiego Cieszyna po Jabłonków. W czasie, gdy podopiecznym będzie się zajmował wolontariusz, stali opiekunowie będą mogli poświęcić czas zdrowym dzieciom, spokojnie zrobić zakupy, pójść na kawę, wyspać się... Po prostu wykorzystać ten czas na wytchnienie czy załatwienie swoich spraw – wyjaśnia prezes stowarzyszenia Renata Czader.

Dalej tłumaczy: – Wolontariusze mogliby w różny sposób spędzać czas z podopiecznymi. Jedno dziecko lubi chodzić w góry – wtedy wolontariusz, który również to lubi, mógłby je ze sobą zabierać na wycieczki. Inne dzieci kibicują hokeistom – mogłyby iść na mecz z kimś, kto ma wykupiony karnet. Możliwości jest wiele.

Spotkanie informacyjne nikogo nie będzie do niczego zobowiązywało. Potencjalni wolontariusze nie muszą się obawiać, że od razu zostaną rzuceni na głęboką wodę. Początkowo będą przejmowali opiekę na krótko (na przykład na godzinę), stopniowo czas będzie się wydłużał. Wszystko jednak będzie zależało od możliwości konkretnego wolontariusza – to on określi, kiedy, jak często i na jak długo może opiekować się niepełnosprawną osobą. **(dc)**

25

lokalnych zabytków, które nie uzyskały dofinansowania w pierwszej rundzie, otrzymało szansę w drugiej. Zarząd województwa morawsko-śląskiego przeznaczył dodatkowych 10 mln koron na remont obiektów historycznych w regionie, które w marcu nie zakwalifikowały się w poczet 27 projektów wspartych 12 mln koron i znalazły się na liście rezerwowych. Chodzi m.in. o budynek kina Central w Czeskim Cieszynie oraz dwa projekty związane ze Starym Boguminem. Pierwszy z nich dotyczy renowacji bocznej kaplicy kościoła pw. Narodzenia Panny Marii i prezbiterium, drugi złożyła osoba prywatna na remont dawnego starobogumińskiego ratusza. **(sch)**

Na dwóch biegunach zapisów

W polskich podstawówkach cały czas trwają zapisy do klas pierwszych. W piątek odwiedziliśmy placówki w Orłowej-Lutyni i Gnojniku. W jednej z nich do zapisów zgłosiło się 16 dzieci. – Niestety w tym roku do klasy pierwszej nie zostanie przyjęty nikt, gdyż jedyny kandydat dostał odroczenie na rok – powiedziała „Głosowi" Halina Sikora, dyrektor szkoły w Orłowej-Lutyni. W odmiennej sytuacji znalazła się placówka w Gnojniku. – W tym roku do zapisów zostało zgłoszonych 16 przedszkolaków – mówiła z kolei Grażyna Sikora, dyrektor szkoły.

W ramach zapisów dzieci borykały się z różnymi zadaniami. Miały one na celu m.in. sprawdzenie ich umiejętności liczenia, wymawiania, analizy. – W ostatnich latach obserwujemy następujący trend: wiele dzieci ma coraz większy kłopot z wymową. Stąd przy zapisach zwracamy na to baczną uwagę – zauważyła Zdenka Wałach, nauczycielka pierwszej klasy. – Podobały mi się wszystkie zadania – stwierdził Janek Tomaszewski, jeden z kandydatów na pierwszoklasistę.

Jednym z najczęstszych powodów, dla których rodzice decydowali się na daną placówkę, był fakt, że przynajmniej jedno z nich uczęszczało do tej szkoły. – Jak byłam mała, chodziłam do szkoły w Gnojniku, więc dlatego zdecydowaliśmy się posłać nasze dziecko tutaj – stwierdziła mama Magdaleny Przybyli.

Na koniec każde dziecko otrzymywało kilka prezentów w nagrodę za podejście do zapisów i wykonanie wszystkich zadań. Jak wyglądały zapisy w Gnojniku, można zobaczyć na zdjęciach i krótkim materiale filmowym na naszej stronie internetowej www.glos.live. **(endy)**

● **Jan Tomaszewski udziela odpowiedzi na pytania nauczycielki Zdenki Wałach.**
Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

INTERNET REAGUJE

Gorący »Kogut w rosole«

Dwugłos profesora Daniela Kadłubca oraz redaktora naczelnego „Głosu", Tomasza Wolffa, na temat najnowszej premiery Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego w Czeskim Cieszynie wywołał prawdziwą burzę na naszym profilu na Facebooku. Przytaczamy kilka głosów na temat „Koguta w rosole", który dla jednych czytelników okazał się niesmaczny, jak napisał pan profesor, a dla innych całkiem zjadliwy, do czego przekonywał Wolff. Wszystkie głosy poprawiliśmy pod kątem językowym i gramatycznym.

Jan Michalik
Teatr jest przecież po to, by czasami prowokował i tym, co jest w społeczeństwie tematem tabu... Sztuki nie można ograniczać, bo akurat „Kogut w rosole" daje świetne zwierciadło naszemu społeczeństwu. (...) Wielkie podziękowania dla całej ekipy, a również „Dziwokim Buchajóm", że poszli na bardzo kruche lody. Udało się Wam to świetnie.

Ewa Sikora
Spora ilość czechizmów mnie (i nie tylko mnie) raziła, ale gdzie – oprócz konkursów gwarowych, klubów miłośników i wykładów Pana Profesora – słychać czystą gwarę? Niestety jest jak jest, a przedstawienie pokazało rzeczywistość językową, być może w trochę przerysowanej formie. Kiedy jednak zastanawiam się nad naszą gwarą, to chyba mało kogo razi zdanie „Francek przisszeł z werku a łopowiado, że cug wyglajzowoł na sztrece przed banhofym", a tam niewiele staropolszczyzny. Co do fabuły, to uważam, że i tak została potraktowana dosyć „delikatnie". A że widzom jest od czasu do czasu potrzebna spora dawka humoru (choćby nie tego z najwyższej półki), świadczy śmiech rozbrzmiewający podczas całego przedstawienia i długie oklaski na stojąco. Bo to jest tak, jak w dawnej piosence Kaczmarka „bilans musi wyjść na zero". Były Dziady – ciężka, poważna klasyka i jest „Kogut..." na drugim końcu skali.

Irena Čechová
Sztuka prosta, banalna, a ile wzbudziła emocji. Pomijając treść, wulgaryzmy, skupiamy się na jakże istotnym temacie – czystości gwary. Zdarza się, że do grupy osób posługujących się gwarą dołącza absolwent czeskich szkół, który czuje, że jest tu stela i nie chce odstawać. Niestety jest tak, że słowa pochodzenia niemieckiego z naszej gwary znikają a rośnie ilość czechizmów.

KisielStonawski
O wulgaryzmy mniejsza, ale język, którym posługiwali się aktorzy na scenie, nie był Naszą Gwarą! Była to jakaś obrzydliwa, bezsensowna mieszanka języka polskiego, śląskiego, czeskiego i nie wiadomo, czego jeszcze.... Kto tak napisał ten scenariusz!?
I później ludzie mają wrażenie, że nasza gwara jest jakimś takim miszmaszem, że wszystko jedno, jak jej się używa, totalna samowolka... Jak Teatr, który ma szerzyć oświatę, mógł zrobić coś takiego Naszemu Pięknemu Językowi!? Zwłaszcza że były już w teatrze cieszyńskim wystawiane sztuki, gdzie mówiono po naszemu i było to dobrze zrobione!

(Zebrał: wot)

Koncert wyłonił zwycięzców

Za nami największe młodzieżowe wydarzenie muzyczne na Zaolziu. W sobotę o godz. 19.30 w sali Domu Kultury im. P. Bezruča w Hawierzowie poznaliśmy zwycięzców finału XVIII Festiwalu Piosenki Dziecięcej, konkursu śpiewaczego dla uczniów polskich szkół podstawowych na Zaolziu.

Laureatka najmłodszej kategorii Stella Jakus z Jabłonkowa.

Anita Bielan przyjmuje gratulacje i nagrodę.

Co na to laureatki?

Anita Bielan

Absolutnie nie spodziewałam się tego pierwszego miejsca. Jestem bardzo zaskoczenia i trudno mi w to uwierzyć. Na ten konkurs naprawdę długo się przygotowywałam, bo piosenkę „Byłam różą" już kiedyś śpiewałam z moim prywatnym nauczycielem śpiewu. Obecnie przygotowywała mnie nasza pani od śpiewu Danuta Cymerys. Na scenie czuję się pewniej, kiedy nie jestem sama, dlatego mniejszą mam tremę, gdy śpiewam z Klaudią w duecie. Dziś, gdy śpiewałam solo, takim wparciem dla mnie była obecność tancerki.

Klaudia Kantor

My z Anitą często śpiewamy razem. Kiedy chodzi o konkurs, to nigdy jednak nie liczymy na zwycięstwo. Zawsze mówimy sobie, jak będzie, to będzie, choć, oczywiście bardzo się staramy, żeby efekt był jak najlepszy. Dla nas było to miłym zaskoczeniem. Śpiewałyśmy „Nic dwa razy", czyli poezję śpiewaną Sanah do słów wiersza Wisławy Szymborskiej. Dla nas ta piosenka tak przemawiała, że czułyśmy się, jakbyśmy ten tekst same napisały.

ZDANIEM...

Aleksandry Zeman, członkini jury:
Dzisiaj byliśmy świadkami wybitnych prezentacji. Wszystkie dzieci i zespoły powinny pojechać do domu uśmiechnięte, z głową podniesioną, bo poziom był bardzo wysoki, w związku z czym, nam jurorom, bardzo trudno było wyłonić tych najlepszych. Czasami to były bardzo nieznaczne niuanse, które decydowały o tym, że ktoś jest pierwszy lub otrzymuje wyróżnienie. W moim przekonaniu bardzo atrakcyjne były prezentacje z akompaniamentem na żywo, z zespołami muzycznymi, bardzo ciekawe były też towarzyszące poszczególnym utworom układy choreograficzne. Dla mnie osobiście taką prezentacją, w której współbrzmiały piękna emisja, wyraz artystyczny, ruch sceniczny, interpretacja muzyczna, klimat i zrozumienie tekstu, był występ Anity Bielan.

Finałowa piosenka. Zdjęcia: BEATA SCHÖNWALD

Beata Schönwald

Jest nam niezmiernie miło, że zapełniliście tę salę i że możemy dzisiaj zakończyć ten półroczny maraton, na który składały się eliminacje, przesłuchania i przygotowania do dzisiejszego wieczoru – powiedział dyrektor polskiej szkoły w Hawierzowie-Błędowicach Tomasz Labudek, otwierając sobotni koncert.

Koncert prowadziło dwoje gimnazjalistów – Alicja Włosok i Damian Vicha. – Organizatorem jest Koło Macierzy Szkolnej przy Polskiej Szkole Podstawowej w Hawierzowie-Błędowicach, zaś eliminacje do festiwalu przeprowadziło Polskie Towarzystwo Artystyczne „Ars Musica". Miesiąc temu usłyszeliśmy na nich ponad 90 piosenek w wykonaniu 68 solistów, 10 duetów i 8 zespołów. Dziś zabrzmią tutaj 22 przeboje finałowe – poinformowali publiczność konferansjerzy.

Wprowadzeniem do poszczególnych występów były krótkie, często dowcipne prezentacje multimedialne wykonawców. Dzięki nim widzowie mogli poznać młodych artystów bardziej prywatnie i na luzie. Na scenie starali się z siebie dać wszystko. Brawa potęgowane okrzykami i piskami były zasłużoną zapłatą. Publiczność tworzyli głównie rodzice i rodzeństwo, czasem dziadkowie. Sporo na sali było nauczycieli – nie tylko tych, którzy tego wieczoru trzymali kciuki za swoich podopiecznych. Również Kongres Polaków reprezentowała była nauczycielka Małgorzata Rakowska. Na widowni nie zabrakło przedstawicieli Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie, Miasta Hawierzowa, PZKO oraz Macierzy Szkolnej w RC.

W jury zasiedli kompozytor, autor tekstów i aranżacji Michał Smolan, długoletnia organizatorka FPD Lidia Kosiec, muzyk, pedagog i kompozytor Zbigniew Siwek, profesor Uniwersytetu Śląskiego, dyrygentka Aleksandra Zeman oraz długoletnia sopranistka Teatru Narodowego w Ostrawie Alina Farna-Podskalska. To oni zadecydowali o nagrodach i wyróżnionych dla większości kategorii. Wyjątkiem była kategoria najmłodszych uczniów, w której zwycięzcę wybierała publiczność w czasie przerwy w koncercie.

W jego drugiej części wystąpił gościnnie Big Band działający przy szkole muzycznej w Trzyńcu pod kierunkiem Jiřego Zabystrzana oraz z solistką, a jednocześnie uczestniczką festiwalu Klaudią Kantor. Po ogłoszeniu wyników i wręczeniu nagród przez dyrektora szkoły Tomasza Łabudka i prezesa koła Macierzy Szkolnej w Błędowicach Władysława Jośka wszyscy wykonawcy wrócili na scenę, żeby wspólnie zaśpiewać finałową piosenkę.

Laureatką kategorii solistów z klas 1-3 została Stella Jakus z PSP w Jabłonkowie, która zaśpiewała piosenkę pt. „Duch i Pan Bałagan". W kategorii drugiej (klasy 4-6) pierwsze miejsce zdobył Jakub Všiansky z PSP w Wędryni za „Wyścig z czasem", wyróżnienie przyznano Krzysztofowi Ryłce z PSP w Trzyńcu za piosenkę pt. „Zawsze tam, gdzie ty". Laureatką najstarszej kategorii solistów, uczniów klas 7-9, została Anita Bielan z PSP w Bystrzycy z utworem „Byłam różą". Wyróżnienie otrzymał Michał Smugała z PSP w Hawierzowie-Błędowicach, który zaśpiewał „Skrzydlate ręce". Anita Bielan zwyciężyła również w duecie ze swoją koleżanką Klaudią Kantor. Wspólnie wykonały „Nic dwa razy". Natomiast utworem, z którym wystąpił zwycięski Kwintet z Jabłonkowa, było „Chcemy więcej". W trakcie koncertu nagrodzono również autorkę zwycięskiego logo festiwalu Tolę Tomanek z PSP w Wędryni oraz 5 innych najciekawszych prac.

Autorką scenariusza i opracowania artystycznego koncertu finałowego XVIII Festiwalu Piosenki Dziecięcej była Irena Włosok, choreografię przygotowała Dagmar Palarčík, kreacje taneczne były dziełem tancerek z Błędowic.

Eksperci ZUS doradzali mieszkańcom

Jaki wypełnić wniosek, gdzie szukać dokumentów potrzebnych do otrzymania świadczenia emerytalnego za pracę w Polsce, jak załatwić sprawę renty – na te i inne pytania odpowiadali w Czeskim Cieszynie eksperci z oddziału w Nowym Sączu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Spotkanie odbyło się w ramach Dni Poradnictwa ZUS dla Polaków pracujących lub mieszkających w Czechach.

Łukasz Klimaniec

Dni Poradnictwa ZUS organizowane są we współpracy z polskimi placówkami dyplomatycznymi na podstawie deklaracji o współpracy ZUS i Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Jak wyjaśnił w rozmowie z „Głosem" Gleb Filipchuk z Departamentu Współpracy Międzynarodowej centrali ZUS, wszystko zależy od zgłoszeń z konsulatów.

– Przedstawiciele konsulatu przekazują nam, czy jest zainteresowanie takim wydarzeniem. W tym przypadku dostaliśmy informację, że jest duże zapotrzebowanie i takie spotkanie konsultacyjne by się przydało. Tym bardziej że w Czechach długo ich nie było – przyznał.

W środę eksperci ZUS byli w Pradze, gdzie udzielali porad 35 osobom. W czwartek gościli w Czeskim Cieszynie, a z ich porad skorzystało kilkanaście osób. W trakcie ogólnej prezentacji omówionej przez Annę Dyrek, inspektor Wydziału Realizacji Umów Międzynarodowych oddziału ZUS w Nowym Sączu, który rozpatruje wnioski o emerytury i renty osób posiadających okresy ubezpieczenia w Polsce i w Republice Czeskiej, można się było dowiedzieć m.in. komu przysługują polskie świadczenia takie, jak emerytura, renta z tytułu niezdolności do pracy, renta rodzinna, dodatek pielęgnacyjny, dodatek do renty rodzinnej dla sieroty zupełnej i zasiłek pogrzebowy.

●●●

Takie spotkanie to dobry pomysł. Pani poradziła mi w temacie, z którym przyszłam i wyjaśniła, co należy zrobić.

Po prezentacji eksperci udzielali indywidualnych porad zainteresowanym osobom.

– Taki bezpośredni kontakt ze specjalistą jest na pewno lepszy. Przyspiesza załatwienie sprawy. Cieszy mnie, że ci państwo są tacy otwarci i udzielają praktycznych wskazówek, jak sprawę załatwić – stwierdził Marcin Chromec z Czeskiego Cieszyna, który od ponad 20 lat mieszka w Czechach, ale w Polsce przepracował dziesięć lat. – Do osiągnięcia wieku emerytalnego zostało mi osiem lat, ale już trzeba o tym myśleć i wyjaśnić wszystkie sprawy związane z zaświadczeniami pracy, żeby nie zostawiać tego na ostatnią chwilę – zaznaczył.

Alina Bury z Trzyńca przyjechała na spotkanie, by poznać szczegóły w temacie kwestii pogrzebowych. – Takie spotkanie to dobry pomysł. Pani poradziła mi w temacie, z którym przyszłam i wyjaśniła, co należy zrobić. Jestem zadowolona. Kiedyś takie spotkania były organizowane, ale to było dawno temu – przyznała.

Izabella Wołłejko-Chwastowicz, konsul generalna RP w Ostrawie, nie ukrywała, że na przestrzeni kilku lat problemy dotyczące ubezpieczeń pojawiają się bardzo często i są zróżnicowane. Stąd właśnie takie wydarzenie z udziałem ekspertów, które umożliwi wyjaśnienie wszelkich wątpliwości.

W trakcie spotkania mieszkańcy regionu mogli skorzystać z bezpłatnych porad ekspertów ZUS w swojej sprawie.
Fot. ŁUKASZ KLIMANIEC

W trakcie spotkania można było dowiedzieć się m.in., że osoba zamieszkała w Republice Czeskiej, która pracowała w Polsce i w Czechach lub dawnej Czechosłowacji, składa wniosek o emeryturę lub do czeskiej instytucji ubezpieczeniowej na zasadach określonych w czeskim ustawodawstwie. Nie składa więc oddzielnych wniosków o przyznanie świadczeń w instytucjach każdego z państw. Czeska instytucja ubezpieczeniowa ustala prawo do czeskiego świadczenia oraz sporządza unijny wniosek o świadczenie polskie i przekazuje go do ZUS w celu rozpatrzenia.

Do składanego wniosku wnioskodawca powinien dołączyć informację o wszystkich przebytych okresach zatrudnienia w Czechach w Polsce (ewentualnie w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej), a także dokumenty uzasadniające prawo do polskich świadczeń i obliczenia wysokości, m.in. legitymacje ubezpieczeniowe, świadectwa pracy, zaświadczenia ERP 7, wyciągi z aktów stanu cywilnego, a w przypadku świadczenia uzależnionego od niezdolności do pracy – odpowiednią dokumentację medyczną.

Warto wiedzieć, że emerytowi lub renciście zamieszkałemu w Republice Czeskiej polskie świadczenie może być przekazywane bezpośrednio do państwa zamieszkania. Pieniądze są przekazywane na rachunek bankowy odbiorcy.

Sejmik za pięć dwunasta

Spóźniony i zaledwie w kilkuosobowym gronie odbył się w czwartek w Domu PZKO w Piotrowicach sejmik gminny mieszkańców tej leżącej przy granicy z Polską wioski. Było to ostatnie tego rodzaju spotkanie.

– Niestety, nie udało nam się wcześniej zorganizować tego sejmiku. Powodów było więcej. Jednym z nich było to, że zamierzaliśmy go przeprowadzić po ostatnim zebraniu zarządu Miejscowego Koła PZKO w Piotrowicach, jednak to ze względu na późną porę nie było możliwe – powiedziała „Głosowi" pełnomocniczka gminna Piotrowic Jadwiga Karolczyk. Dodała, że cztery lata temu mieszkańcy Piotrowic i Marklowic spotkali się w większym gronie, a obrady zaszczycili swoją obecnością prezes Kongresu Polaków Mariusz Wałach i jego zastępca Józef Szymeczek oraz wójt gminy Marian Lebiedzik. – Mieliśmy wtedy okazję obejrzeć prezentację obszernej działalności Kongresu Polaków. Myślę, że w ciągu tych kilku lat aż tyle się nie zmieniło – stwierdziła pełnomocniczka.

W czwartkowych obradach wzięły udział tylko cztery osoby, toteż Jadwiga Karolczyk każdą przywitała imiennie. Jedną z nich była Wanda Fusek, najstarsza czynna członkini zarządu koła PZKO na całym Zaolziu. Na sejmik przyszli również Jerzy Wacławik, który chociaż od ponad 30 lat mieszka w Piotrowicach, nadal jest aktywnym działaczem MK PZKO w Łąkach i będzie je reprezentować jako delegat na Zgromadzeniu Ogólnym, oraz Barbara Karolczyk, delegatka piotrowickiego koła PZKO.

Gmina Piotrowice należy do większych na Zaolziu. W ostatnim Spisie Ludności spośród blisko 5 tys. mieszkańców tylko 327 z nich zadeklarowało narodowość polską. To nie wystarcza, aby powołać w gminie komitet ds. mniejszości narodowych. Na terenie wioski działają co prawda aktywnie dwa koła PZKO – jedno w Piotrowicach, a drugie w Marklowicach, brakuje jednak polskiej szkoły.

Na czwartkowym sejmiku w Piotrowicach obradowano w kameralnym gronie.

– Większość miejscowych Polaków jest już w starszym wieku, natomiast młodsi są szczechizowani, ponieważ ze względu na to, że nie ma tutaj polskiej szkoły, wysyłają dzieci do czeskiego przedszkola. Zawożenie dziecka do polskiej szkoły w Karwinie jest dla nich kłopotliwe i nie chcą poświęcać na to czasu. Uważam, że robią źle, bo w dzisiejszych czasach dwujęzyczność jest idealna. A nawet trójjęzyczność, bo słowackiego można się bardzo łatwo nauczyć. Dla wielu zachodnich firm jest ważne, żeby dana osoba znała jak najwięcej słowiańskich języków – przekonywała pełnomocniczka. Przyznała, że nie wie, jak dotrzeć do tych osób, skoro nigdzie nie są zrzeszone i nie ma pojęcia, gdzie mieszkają. – Tak jest w każdej miejscowości, że ludzie się nie znają – dodała.

Jadwiga Karolczyk została ponownie wybrana na pełnomocnika gminnego.
Zdjęcia: BEATA SCHÖNWALD

Program czwartkowego sejmiku ograniczył się do wyborów delegata na Zgromadzenie Ogólne oraz pełnomocnika i jego zastępcy. Ustalono, a następnie potwierdzono w jawnym głosowaniu, że w obradach weźmie udział Jadwiga Karolczyk, która również w ciągu kolejnych czterech lat będzie kontynuowała pracę pełnomocnika gminnego dla Piotrowic. Jej zastępcą pozostanie nadal jej siostra Barbara. **(sch)**

SPORT

SERWIS PIŁKARSKI

Janusz Bittmar

FORTUNA LIGA

OSTRAWA – KARWINA 2:2

Do przerwy: 1:0.
Bramki: 19. i 74. Ewerton – 63. Regáli, 80. Ražnatović.
Ostrawa: Letáček – Blažek, Frydrych, Lischka – Rusnák, Rigo (66. Šín), Boula, Ewerton, Buchta (59. Kpozo) – Klíma (79. Adediran), Tanko (59. Kubala).
Karwina: Holec – Traore, Svozil, Bergqvist – Raspopović (78. Kačor), Boháč, Čavoš (78. Budínský), Moses (78. Ayaosi), Ražnatović – Iván (46. Regáli), Adeleke (46. Ezeh).

Piłkarskie derby Śląska pomiędzy Banikiem Ostrawa a MFK Karwina zakończyły się w niedzielę remisem 2:2, który nie urządza w tabeli ani jednej z drużyn. Karwiniacy pozostają na ostatnim miejscu, tracąc punkt do przedostatnich Czeskich Budziejowic, ostrawianie plasują się na czwartej pozycji. Na Miejskim Stadionie w Ostrawie-Witkowicach w całym meczu lepsze wrażenie sprawiali gospodarze, goście z Karwiny wzięli się w garść dopiero w drugiej połowie, goniąc stratę. Piękną bramką na 1:0 popisał się w 19. minucie brazylijski pomocnik Ewerton, który zauważył, że golkiper Karwiny nie stoi idealnie i po prostu go przelobował z połowy boiska.

Goście ożyli po zmianie stron, wyrównując w 63. minucie po akcji Regáliego. Dla słowackiego napastnika była to premierowa bramka w barwach Karwiny. Banik, który rychło zorientował się, że podopieczni Marka Bielana nie przyjechali do Ostrawy w roli ofiar, ale spróbują za wszelką cenę wywalczyć w derbach co najmniej remis, włączył po wyrównującym trafieniu czwarty bieg. Piąty nie był potrzebny.

W sukurs przyszła drużynie Pavla Hapala „jedenastka" po faulu Regáliego, wykorzystana przez Ewertona. Brazylijczyk zatrzymał się po weekendzie na 11 bramkach w tym sezonie. Karwiniacy zareagowali błyskawicznie – na 2:2 wynik meczu ustalił w 80. minucie Ražnatović. Również dla piłkarza z Czarnogóry było to debiutanckie trafienie nie tylko w barwach Karwiny, ale w całej Fortuna Lidze.

W innych meczach 28. kolejki: Bohemians – Sparta Praga 1:3, Ml. Bolesław – Teplice 1:2, Cz. Budziejowice – Liberec 3:2, Hradec Kr. – Slovácko 1:0, Zlin – Pardubice 1:1, Ołomuniec – Jablonec 1:0, Pilzno – Slavia Praga 1:0.
Lokaty: 1. Sparta Praga 70, 2. Slavia Praga 68, 3. Pilzno 58, 4. Ostrawa 44,... 15. Cz. Budziejowice 22, 16. Karwina 21 pkt.
W następnej kolejce: Karwina – Bohemians Praga (sob., 15.00), Sparta Praga – Ostrawa (sob., 15.00).

Piłkarze Karwiny (zielone stroje) po remisie z Ostrawą pozostają na dnie tabeli. Do końca rundy zasadniczej pozostały już tylko dwie kolejki. Fot. mfkkarvina

MŚLF

TRZYNIEC – ZLIN B 2:0

Do przerwy: 0:0.
Bramki: 50. Dedič, 57. Cienciala.
Trzyniec: Adamuška – Szewieczek (65. Konečný), Orság, Dadak, Cienciala – Zinhasović, Bartůněk (12. Samiec), Omasta Holík, Yakubu (84. Clement), Dedič (84. Ayola).

Piłkarze Trzyńca idą jak burza. W wiosennej części sezonu podopieczni Tomáša Hejduška sieją popłoch zarówno w meczach wyjazdowych, jak też przed własną publicznością. Trzynieccy kibice, przyzwyczajeni w jesiennej rundzie do piłkarskiego bluesa, od marca przecierają oczy ze zdumienia. Nowy duet trenerski Tomáš Hejdušek, Tomasz Jakus nie tylko wyciągnął zespół z impasu, ale wprowadził też ład i porządek na murawie. Ten futbol zaczyna być strawny również dla największych piłkarskich koneserów. Gospodarze przesądzili o wygranej na Leśnej w drugiej połowie sobotniego spotkania. Na 1:0 trafił René Dedič, drugą bramkę dołączył chwilę później płaskim strzałem Lukáš Cienciala.

KARWINA B – ZLINSKO 0:1

Do przerwy: 0:0.
Bramka: 71. samob. Kauan Carneiro.
CZK: 41. Motyčka (K).
Karwina B: Lapeš – Mikuš (46. Antovski), Trček, Kauan Carneiro, Bielan – Ojora (87. Byrtus), Žák, Motyčka, Brzóska (78. Zedníček) – Zdunek (46. Jurga) – Molitorisz (64. Vodilka).

To był czarny piątek dla rezerw Karwiny. Podopieczni Lubomíra Luhovego, którzy zagrali wyjątkowo na głównej płycie boiska w Raju, przegrali z trzecim zespołem tabeli po samobóju Kauana Carneiry. Brazylijczyk próbujący naprawić swój wcześniejszy błąd zagrał w polu bramkowym Lapeša tak niefortunnie, że zaliczył samobója. Goście grający od 41. minuty z przewagą jednego zawodnika w polu zachowali w meczu więcej sił, świętując komplet punktów. Karwiniacy po przegranej stracili fotel lidera tabeli.

OSTRAWA B – HULCZYN 3:0

Do przerwy: 0:0.
Bramki: 49. Uchenna, 71. Chvěja, 92. Kašpárek.
Ostrawa B: Kubný – Krupička, Měkota, Uchenna, Sanneh – Málek (46. Chvěja), Šudák (63. Temel), Holaň (88. Drozd), Samuel (77. Sirotek) – Fadairo (77. Kilibarda), Kašpárek.

Zespół Banika Ostrawa B po wygranej w derbach awansował na pierwsze miejsce w tabeli. Worek z bramkami rozwiązał się w drugiej połowie, w której goście próbowali zagrać bardziej ofensywnie, co przełożyło się na błędy wykorzystane przez młodych ostrawiaków.

W innych meczach 23. kolejki: Frydek-Mistek – Slovácko B 2:0, Frydlant n. O. – Rosice 2:0, Znojmo – Bohunice 4:0, U. Brod – S. Brno 1:1, Blansko – Hranice 2:1, Hodonin – Uniczów 2:1.
Lokaty: 1. Ostrawa B 46, 2. Karwina B 43, 3. Zlinsko 43, 6. Trzyniec 37 pkt.
W nast. kolejce: S. Brno – Ostrawa B (piątek, 17.00), Hulczyn – Trzyniec (piątek, 18.00), Uniczów – Karwina B (niedz., 10.15).

DYWIZJA F
Wyniki 21. kolejki: Bogumin – Karniów 2:0 (1. Piękoś, 72. Kubík), Witkowice – Hawierzów 2:2 (7. Malý, 68. Nieslanik – 78. Zaremba, 85. Jež), Polanka – W. Międzyrzecze 1:2, Bruntal – Hlubina 0:3, Szumperk – Břidlična 0:2, Jesenik – Bilowec 0:1, Wracimów – Rzepiszcze 4:1, Opawa B – Frensztat p. R. 2:0.
Lokaty: 1. Hlubina 43, 2. Opawa B 41, 3. Bogumin 40,... 5. Hawierzów 33 pkt.

MISTRZOSTWA WOJEWÓDZTWA
Wyniki 21. kolejki: Oldrzyszów – Cz. Cieszyn 0:1 (Rychlý), Sl. Orłowa – Kr. Pole 5:3 (Renta 3, Tichý, Tomáš – Plhák, Mašlanka, Adamovič), Datynie D. – P. Polom 2:6 (Polášek, Ndanusa – Gebauer 3, Kudláček, Hrabina, Palatický), Stonawa – Haj 3:3 (Hejda, Mikšaník, Osvěčík – Jelen, Kocur, Eršil), Koberzyce – Krawarze 0:1, Jakubczowice – Wrzesina 0:1, Beneszów Dolny – Bruszperk 1:3, Herzmanice – Petřvald n. M. 0:2.
Lokaty: 1. P. Polom 51, 2. Petřvald n. M. 48, 3. Sl. Orłowa 40 pkt.

IA KLASA-gr. B
Wyniki 17. kolejki: Śmiłowice – Dobratice 4:1 (Štvrtňa, Dytko, Voznica, Kisza – Hlaváč), Bystrzyca – Raszkowice 2:1 (Badura, Zabystrzan – Němec), Olbrachcice – Ticha 1:0 (Izaiáš), Jabłonków – St. Miasto 1:4 (Szmek – Fojtík 2, Forch, Baran), Koprzywnica – Sucha Górna 3:1 (Socha 2, Varga – Pryszcz), Pietwałd – L. Piotrowice 4:2 (Budina 3, Kostka – Ostáš, Salawudeen), Luczina – Kozlowice 3:3.
Lokaty: 1. St. Miasto 46, 2. Kozlowice 33, 3. Bystrzyca 32 pkt.

IB KLASA-gr. C
Wyniki 17. kolejki: Sedliszcze – Nydek 4:2, Niebory – B. Orłowa 1:1, Gnojnik – Cierlicko 2022 2:2, Oldrzychowice – Wiercniowice 4:2, I. Piotrowice – Dobra 2:2, Wędrynia – Liskowiec 1:3, Toszonowice – Żuków G. 2:2.
Lokaty: 1. Liskowiec 40, 2. Oldrzychowice 38, 3. Sedliszcze 28 pkt.

MP KARWIŃSKIEGO
Wyniki 17. kolejki: Wiercniowice B – V. Bogumin 3:2, B. Rychwałd – Sucha Górna B 1:2, Hawierzów B – Lutynia Dolna 5:2, G. Hawierzów – Sj Pietwałd 2:6, L. Łąki – Sn Hawierzów 5:0, Dziećmorowice – G. Błędowice 9:1.
Lokaty: 1. Dziećmorowice 37, 2. Sucha Górna B 31, 3. L. Łąki 31 pkt.

MP FRYDEK-MISTEK
Wyniki 21. kolejki: Piosek – Bukowiec 0:1, Hukwaldy – Gródek 0:2, Milików – Nawsie 0:1, Metylowice – Śmiłowice B/Niebory B 2:1, Wojkowice – Mosty k. J. 1:5, Janowice – Noszowice 1:2, Prżno – Czeladna 1:2, Chlebowice – Starzicz 1:2.
Lokaty: 1. Noszowice 49, 2. Janowice 47, 3. Gródek 46 pkt.

RETROSKOP

Zapraszamy do zabawy! Odgadnijcie, który sportowiec jest na zdjęciu, a następnie odpowiedź wyślijcie na adres: bittmar@glos.live.

Raz na cztery odcinki do jednego z Was powędruje voucher o wartości 500 koron do sieci sklepów Sportisimo. Kolejna „lotna premia" z nagrodą pojawi się wraz z rozstrzygnięciem pytania nr 174. W puli konkursowej liczą się wszystkie wasze poprawne głosy na przestrzeni miesięcznego cyklu.

Prawidłowa odpowiedź z poprzedniego Retroskopu nr 172: Lubomír Sekeráš, były hokejowy obrońca Stalowników Trzyniec i reprezentacji Słowacji.

PYTANIE NR 173

Szybka piłka. Z reprezentacją Holandii polscy piłkarze zagrają w fazie grupowej czerwcowych mistrzostw Europy w Niemczech. Na przełomie lat 80. i 90. XX wieku do gwiazd holenderskiej piłki należał ten oto bohater na zdjęciu, który karierę zakończył w 1995 roku. **(jb)**

Fot. ARC

Uwaga tenisiści!
Zgłoszenia do 2. edycji Polonijnych Halowych Mistrzostw Świata w tenisie ziemnym są przyjmowane do 17. 4. Formularz zgłoszeniowy na www.beskidcup.com. Organizatorem wydarzenia zaplanowanego na 9-12 maja w hali Vitality w Wędryni jest PTTS „Beskid Śląski".

NA TAFLI MALOWANE

Rusza finał Pardubice – Trzyniec!

Odliczamy godziny do startu finałowej części Tipsport Ekstraligi hokeja na lodzie. We wtorek o godz. 18.00 zespoły Pardubic i Trzyńca rozpoczną walkę o najważniejsze trofeum sezonu 2023/2024 w najwyższej klasie rozgrywek. Seria grana do czterech zwycięstw dziś i jutro zagości w hali triumfatora rundy zasadniczej, Dynama Pardubice, w sobotę i niedzielę hokeiści zaprezentują się w trzynieckiej Werk Arenie. Stalownicy mieli niewiele czasu na regenerację, w sobotę, w decydującym półfinale po heroicznej walce wyeliminowali w Pradze drużynę Sparty golem z kija Miloša Romana w czwartej dogrywce.

Janusz Bittmar

Stalownicy w sobotę zostali pierwszym w historii rozgrywek zespołem, któremu udało się w play off uciec grabarzowi spod łopaty przy stanie 0:3 w serii i wygrać siódme kluczowe spotkanie. W decydującym siódmym starciu podopieczni Zdeňka Motáka przegrywali w praskiej O2 Arenie ze Spartą 1:2, by na 55 sekund przed końcem wyrównać z kija Marka Daňo i dobić rywala w... czwartej dogrywce.

Zwycięskiego gola wypracował dla Miloša Romana rewelacyjnie grający obrońca Marian Adámek, który w 122. minucie ostrą wrzutką spod prawej bandy znalazł pod bramką Sparty niepilnowanego słowackiego napastnika. Pierwszoplanową postacią zwycięskiej drużyny był jednak bramkarz Ondřej Kacetl. Zdaniem eksperta O2 TV, Radka Dudy, Kacetl wyrósł na bohatera całego sezonu i jednego z najlepszych czeskich golkiperów ostatnich lat. – To rewelacyjny bramkarz, skoncentrowany i popełniający minimum błędów. Bez jego interwencji drużyna Trzyńca nie awansowałaby do finału – zaznaczył były ekstraligowy napastnik.

Sparta, celująca w tym sezonie co najmniej w finał, odebrała w minorowych nastrojach medale za trzecie miejsce w sezonie 2023/2024.

Oba mecze w hali Dynama rozpoczynają się o godz. 18.00, terminy weekendowych rewanżów w Werk Arenie ustalono na 17.00. Wsparcia obrońcom tytułu w pardubickiej hali udzieli dziś i jutro pokaźna grupa trzynieckich kibiców. O organizację wyjazdu autokarem spod Werk Areny zatroszczył się fanklub Stalowników.

Hokeiści Trzyńca ponownie w finale. Ta passa robi wrażenie. Fot. ZENON KISZA

7. PÓŁFINAŁ EKSTRALIGI

SPARTA PRAGA – STALOWNICY TRZYNIEC 2:3 (d)

Tercje: 1:1, 1:0, 0:1 – w 4. dogrywce 0:1. **Bramki i asysty:** 5. Krejčík (Chlapík, D. Vitouch), 21. Krejčík (P. Kousal, Hrabík) – 12. Helewka (L. Hudáček, Cienciala), 60. M. Daňo (L. Hudáček, Marinčin), 122. Miloš Roman (M. Adámek, Kurovský). **Trzyniec:** Kacetl – Marinčin, Smith, Kundrátek, Nedomlel, M. Adámek, Šenkeřík – Hrehorčák, Čacho, A. Nestrašil – L. Hudáček, Cienciala, M. Daňo – Martin Růžička, Helewka, Voženílek – Dravecký, P. Vrána, Miloš Roman – Kurovský.

Kacetl: Wierzyliśmy do końca!

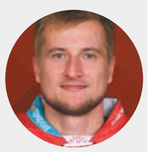

Bohater półfinałowej serii, trzyniecki bramkarz Ondřej Kacetl, wykazał się w otoczeniu dziennikarskich dyktafonów niesamowitą skromnością – Cieszę się, że mogłem pomóc chłopakom – powiedział na gorąco Kacetl, który nie lubi, kiedy pasuje się go na głównego bohatera meczu. – Hokej jest sportem zespołowym, awans jest dziełem całej drużyny. Do końca wierzyliśmy, że stać nas na awans do finału. Za sprawą wygranej w siódmym meczu zostaliśmy też pierwszą drużyną, której udało się wyjść zwycięsko z opresji po przegranych trzech pierwszych pojedynkach w tej serii – zaznaczył golkiper.

14. Fortuna Bieg skąpany w słońcu

Sygnał do startu dała burmistrz Cieszyna, Gabriela Staszkiewicz. Fot. ARC organizatorów

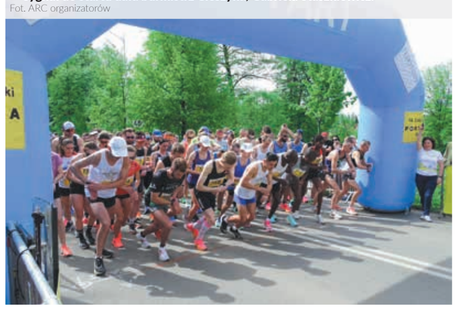

791 zawodników rywalizowało w 14. edycji Fortuna Biegu w Cieszynie. Najszybciej linię mety przeciął z czasem 29:37 Kenijczyk Hillary Kiptum Maiyo Kimaiyo. Kenijska szkoła biegania triumfowała również w kategorii kobiet, gdzie najlepsza okazała się Valentina Jebet 33:58. Medale w głównych kategoriach zdobyło jednak również dwoje polskich biegaczy.

Do pokonania były dwie 5-kilometrowe pętle wzdłuż Olzy. Zawodnicy pobiegli ulicami Cieszyna i Czeskiego Cieszyna. Start zawodów usytuowany został w alei Łyska, meta na stadionie miejskim.

Podium męskiej części rywalizacji zdominowali dwaj Kenijczycy – wspomniany Kimaiyo oraz Albert Kipkorir Tonui, trzeci był reprezentant gospodarzy Mateusz Mrówka. Polskich barw nie zabrakło również na podium kobiecej kategorii, brązowa Joanna Girman przegrała tylko z Kenijką Jebet i Białorusinką Swietlaną Sanko.

Organizatorzy jak zawsze stanęli na wysokości zadania. Wsparcia udzielila im też... fantastyczna wręcz pogoda, która jednak nie sprzyjała rekordom. Było po prostu zbyt gorąco. **(jb)**

Łowcy oddali cios

Bardzo zacięta zrobiła się półfinałowa seria Chance Ekstraligi w piłce ręcznej mężczyzn pomiędzy Banikiem Karwina a Lowosicami. Po dwóch meczach mamy remis 1:1, trzecia odsłona została zaplanowana na najbliższą sobotę w hali Banika (18.00).
Szczypiorniści Banika Karwina nie nawiązali w weekend do zwycięskiego pierwszego meczu (36:34), na parkiecie Łowców z Lowosic przegrali w sobotę 26:28. Gospodarze wykazali się w drugim spotkaniu lepszą efektywnością od Banika, który popełniał błędy techniczne na znacznie większą skalę, niż w poprzednich spotkaniach fazy pucharowej. Wiele wskazuje na to, że ta seria przysporzy kibicom jeszcze sporo nerwów.

2. PÓŁFINAŁ CHANCE EKSTRALIGI

LOWOSICE – KARWINA 28:26

Do przerwy: 11:13. **Karwina:** Mokroš, Košťálek, Brychlec – Růža 3, Živanov 1, Patzel 8, Plaček, Fulnek, Užek 2, Harabiš 2, Solák 6/1, Skalický, Široký 3, Nantl 1, Franc. **(jb)**

W SKRÓCIE

PKO EKSTRAKLASA PIŁKARSKA. Wyniki 28. kolejki: Warta Poznań – Korona Kielce 1:0, Pogoń Szczecin – Ruch Chorzów 5:0, Stal Mielec – Widzew Łódź 0:0, Puszcza Niepołomice – Lech Poznań 2:1, Raków Częstochowa – Legia Warszawa 1:1, ŁKS Łódź – Radomiak Radom 3:2, Jagiellonia Białystok – Cracovia Kraków 1:3, Górnik Zabrze – Śląsk Wrocław 2:0; wczoraj po zamknięciu numeru odbył się mecz Piast Gliwice – Zagłębie Lubin. Lokaty: 1. J. Białystok 52, 2. Śląsk Wrocław 50, 3. Lech Poznań 48 pkt.

●●●

UNIA HOKEJOWYM MISTRZEM POLSKI. Re-Plast Unia Oświęcim po raz dziewiąty w historii została mistrzem Polski w hokeju na lodzie. W finale play off pokonała GKS Katowice 4:3. Na kolejny tytuł ten zespół czekał 20 lat, bo od 2004 roku. Wówczas był to siódmy z rzędu ligowy triumf. Pierwszy oświęcimianie wywalczyli w 1992 roku. Katowiczanie, którzy byli najlepsi w dwóch poprzednich sezonach, także walczyli o dziewiąty w historii tytuł. Najczęściej – 19 razy – w rozgrywkach zwyciężyło Podhale Nowy Targ; po raz ostatni w 2010 roku.

●●●

SZCZĘSNY WRÓCI NA BOISKO 23 KWIETNIA. Bramkarz Juventusu Turyn Wojciech Szczęsny, który przeszedł zabieg chirurgiczny w związku z pęknięciem kości nosowej, będzie pauzował około 10 dni. „La Gazzetta dello Sport" podała, że Szczęsny chce być do dyspozycji 23 kwietnia w spotkaniu piłkarskiego Pucharu Włoch z Lazio Rzym. **(jb, PAP)**

CIESZYŃSKIE RODY /213/

Michael Morys-Twarowski

Floohowie

Floohowie mieszkali w Cieszynie od początku XIX wieku. Najsłynniejszym przedstawicielem rodu był Edward (Eduard), który w 1898 roku otrzymał honorowe obywatelstwo miasta.

W Archiwum Państwowym w Cieszynie w zespole Akta Miasta Cieszyna znajduje się księga, zawierająca wpisy do prawa miejskiego z lat 1764-1834. Stanowi więc listę osób, które stały się pełnoprawnymi mieszczanami („wielkomieszczanami"). W 1817 roku do tego grona dołączył Józef Flooh (Floh), urodzony w Ołomuńcu.

W chwili przyjęcia do prawa miejskiego Flooh mieszkał w Cieszynie od kilku lat. Już 18 maja 1813 roku ożenił się z Heleną Heymann, 21-letnią panną z szanowanej mieszczańskiej rodziny. W księdze metrykalnej zapisano, że pan młody był stolarzem i miał 26 lat.

Dzieci stolarza

Z małżeństwa Heleny i Józefa Floohów pochodzili: Jan (ur. 1814), Karol Józef (ur. 1816), bliźniaczki Leopoldyna i Józefa (ur. 1817), Antonia Franciszka Helena (ur. 1819), Wilhelmina Julianna (ur. 1821), Edward Józef (ur. 1823), Aleksander Juliusz (ur. 1825), Maria Augusta (ur. 1826, żona Henryka Schöffera, kupca z Bogumina), Juliusz Edward (ur. 1828), Edward (1830-1900), Józef Augustyn (1832-1832), bliźniacy August (ur. 1833) i Józef (ur. 1833) oraz Adolf (ur. 1837).

Juliusz Flooh (ur. 1828) poszedł w ślady ojca i został stolarzem. 6 lutego 1866 roku ożenił się Ludmiłą Śniegoń (ur. 1844), córką nieżyjącego już w tym czasie Jana Śniegonia, szewca. Stryjem Ludmiły był Franciszek Śniegoń, ówczesny proboszcz w Jabłonkowie, który kilkanaście lat później został biskupem-sufraganem wrocławskim. W Cieszynie urodziły się dwie córki Ludmiły i Juliusza Floohów: Maria Joanna (ur. 1867) i Alojzja Antonia (ur. 1868). Zdaje się, że niebawem Juliusz Flooh opuścił rodzinne miasto. W każdym razie w 1868 roku na łamach urzędowego „Kais. Königl. Schlesische Troppauer-Zeitung" ukazało się ogłoszenie, z którego wynika, że Sąd Powiatowy w Cieszynie nie znał miejsca zamieszkania Juliusza Flooha.

Najprawdopodobniej cieszyński stolarz z rodziną osiedlił się w austriackiej stolicy. W każdym razie w „Schlesisches Tagblatt" (1910, nr 119) znalazłem informację, że Ludmiła Flooh z domu Śniegoń zmarła w 1910 roku w Wiedniu.

Honorowy obywatel Cieszyna

Najsłynniejszy przedstawiciel rodu, Edward Flooh (1830-1900), prowadził w Cieszynie sklep z towarami mieszanymi. Zasiadał w dyrekcji cieszyńskiej Kasy Oszczędności, przez prawie trzy dekady należał do Wydziału Gminnego, a w latach 1885-1891 był zastępcą burmistrza. W 1898 roku znalazł się w gronie pięciu samorządowców, których wyróżniono honorowym obywatelstwem Cieszyna. Pozostałymi byli Jan Hoszek (Johann Hoschek), Karol Szoltis (Karl Scholtis) senior, Edward (Eduard) Seemann i Jakub (Jakob) Skrobanek.

Edward Flooh od 19 listopada 1852 roku był żonaty z Marią Scholtis (Scholtys, Szoltis), pochodzącą ze starej cieszyńskiej mieszczańskiej rodziny. Z małżeństwa Marii i Edwarda Floohów pochodziły: Maria Antonia (ur. 1856), Zofia Otylia (ur 1858), Adolfina Anna (ur. 1861) i Hildegarda Georgina Ewa (ur. 1872). ◢

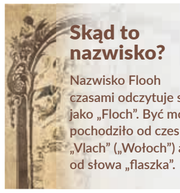

Skąd to nazwisko?

Nazwisko Flooh czasami odczytuje się jako „Floch". Być może pochodziło od czeskiego „Vlach" („Wołoch") albo od słowa „flaszka".

Skąd ten ród?

Protoplasta cieszyńskiej linii rodu Floohów pochodził z Ołomuńca.

Gdzie doczytać?

Janusz Spyra, „Honorowi obywatele miasta Cieszyna 1849-1938, (w:) „500 lat ratusza i rynku w Cieszynie", red. Idzi Panic, Mariusz Makowski, Cieszyn 1996, s. 97 (biogram Edwarda Flooha).

● **Metryka ślubu Juliusza Flooha i Ludmiły Śniegoń. Para pobrała się w 1866 roku w Cieszynie.** Źródło: Parafia rzymskokatolicka pw. św. Marii Magdaleny w Cieszynie.

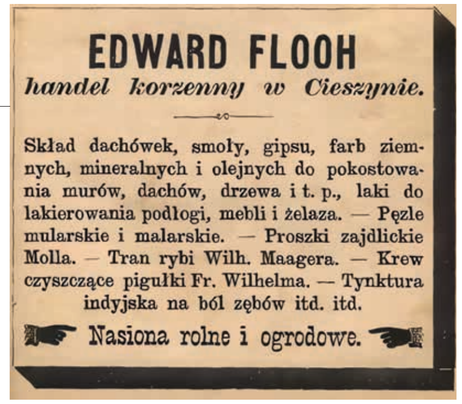

EDWARD FLOOH
handel korzenny w Cieszynie.

Skład dachówek, smoły, gipsu, farb ziemnych, mineralnych i olejnych do pokostowania murów, dachów, drzewa i t. p., laki do lakierowania podłogi, mebli i żelaza. — Pęzle mularskie i malarskie. — Proszki zajdlickie Molla. — Tran rybi Wilh. Maagera. — Krew czyszczące pigułki Fr. Wilhelma. — Tynktura indyjska na ból zębów itd. itd.

Nasiona rolne i ogrodowe.

● **Reklama sklepu Edwarda Flooha w „Kalendarzu Cieszyńskim" na rok 1880.** Źródło: Śląska Biblioteka Cyfrowa/Książnica Cieszyńska.

Nadal potrzebujemy Sprawiedliwych...

Pięć Polek zostało uhonorowanych pośmiertnie za ratowanie Żydów podczas II wojny światowej medalem Sprawiedliwy wśród Narodów Świata. – Bardzo mi zależało, żeby mama odebrała medal osobiście, niestety nie dożyła – powiedziała córka jednej z odznaczonych. Wręczał je ambasador Izraela Ja'akow Liwne w czwartek. Odznaczeniem nadawanym przez izraelski Instytut Jad Waszem uhonorowane zostały pośmiertnie: Józefa Turska, Irena Tabaczyńska, Maria Markowska i jej córki, Natalia Matysiak oraz Cecylia Łosik.

– Odwaga Sprawiedliwych powinna wskazywać nam jasno, czym jest dobro, a czym zło – powiedział Ja'akow Liwne. Podkreślił, że „Sprawiedliwi dawali świadectwo najpiękniejszych ludzkich wartości, a do tego niezwykłej odwagi". – Ratując swych żydowskich sąsiadów ryzykowali nie tylko własnym życiem, ale i całych swoich rodzin – wyjaśnił.

Ambasador Liwne przyznał, że nie zostaną poznane nazwiska wszystkich Polaków ratujących Żydów podczas II wojny światowej. Przypomniał, że do tej pory spośród ponad 27 921 odznaczonych medalem było 7 230 Polaków. – A na pewno było ich wiele więcej – ocenił.

Ja'akow Liwne przypomniał, że obecna ceremonia odbywa się po 7 października, „najtragiczniejszym dniu dla Żydów od czasów Zagłady". – Po 7 października, kiedy zostaliśmy zaatakowani przez dżihadystycznych terrorystów nasze postrzeganie Holocaustu uległo zmianie. To już nie jest wydarzenie z przeszłości. Po 7 października Zagłada stała się namacalna i ponownie obecna (...) teraz byliśmy jej bezpośrednimi świadkami – oznajmił.

Michał Trębacz, dyrektor Żydowskiego Instytutu Historycznego w Warszawie, współgospodarza uroczystości, podkreślił, że Sprawiedliwi umieli znaleźć w sobie wiele siły, aby w tak trudnych warunkach nieść pomoc innym. – Nadal na świecie potrzebne są takie osoby, które potrafią znaleźć w sobie siłę moralną, odwagę, żeby przeciwstawić się złu i cierpieniu – zaznaczył.

– Bardzo mi zależało, żeby mama odebrała ten medal osobiście, niestety nie dożyła. Mimo to cieszę się, że jej postawa została doceniona, jestem bardzo wzruszona jej wyróżnieniem – powiedziała PAP Maria Drwięga, córka Cecylii Łosik, która wraz ze swoją siostrą Natalią Matysiak oraz matką Marią Markowską pomagały i ukrywały zbiegłą z częstochowskiego getta Danutę Perlmutter.

Maria Drwięga odebrała medal w imieniu swojej matki, ciotki i babki, które były zaangażowane w pomoc żydowskiej znajomej. – Mama z rodziną mieszkały w Częstochowie. Spotkała Danusię w młynie. Poprosiła o schronienie i pomoc, więc mama w porozumieniu ze swoją siostrą, a moją ciocią przyprowadziły ją do domu. Babcia ukrywała Danusię w domu. Mieszkała u nich do czasu, kiedy nie przyszedł anonim żądający wyrzucenia Żydówki – relacjonowała Drwięga. **(PAP)**

● **Medal Sprawiedliwy wśród Narodów Świata** Źródło: Kancelaria Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

INFORMATOR

Czas wsiąść na dwa kółka

Sekcja kolarska PTTS „Beskid Śląski" w Republice Czeskiej rozpoczyna kolejny sezon. Pierwsza wycieczka w niedzielę 21 kwietnia – to rodzinny wyjazd, który jest traktowany jako prolog kolarski „Tustelatam".

– Kontynuujemy nową formułę prologu sezonu. Pojedziemy do „gdzieś tam". Nikt oprócz prowadzącego nie będzie znał trasy ani mety. Jedyne, co będzie znane, to długość – informuje Robert Wałaski, kierownik sekcji kolarskiej PTTS „Beskid Śląski" (więcej o tym wydarzeniu w rubryce „Co w terenie").

A co poza tym? Plan wycieczek i rajdów jest znany już od października ubiegłego roku. Robert Wałaski podkreśla, że przygotowywany jest on tak wcześnie, żeby już w listopadzie pojawił się w kalendarzykach uczestników.

● **Z „Beskidem Śląskim" można wybrać się w wiele miejsc.** Fot. DANUTA CHLUP

Następne wydarzenia to: XXI Rajd do źródeł Olzy (18 maja), Dziecięcy Rajd Rowerowy (26 maja), Z Mostów do Czeskiego Cieszyna (9 czerwca) oraz w góry na MTB (23 czerwca). **(klm)**

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ČT1 SM, niedziela, wiadomości regionalne od godz. 6.00; powtórka na antenie ČT2, niedziela od godz. 19.30.

POLSKIE AUDYCJE: po-pt: godz. 19.05 Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz.

RADIO KATOWICE: „U Polaków za Olzą" – niedz. godz. 13.05 na 103 FM. Archiwum audycji: radio.katowice.pl/Zaolzie.

CO W TERENIE

BŁĘDOWICE – Klub Kobiet zaprasza na spotkanie towarzyskie 17. 4. o godz. 15.00 do Domu PZKO.

CZ. CIESZYN – MK PZKO w Czeskim Cieszynie-Centrum zaprasza na zebranie członkowskie w dniu 23 kwietnia o godz. 16.30 w Domu Polskim przy ul. Bożka. Po zebraniu prezentacja Zygmunta Rakowskiego pt. „15 lat z Rakoturem po Europie". Zapraszamy wszystkich, a zwłaszcza uczestników do wspólnego wspominania tych wspaniałych wycieczek.

GRÓDEK – Zapraszamy na wyjątkowe wieczory muzyczne z gródeckim zespołem rockowym Kryzys i talentami z trzynieckiej szkoły muzycznej, które wystąpią pod kierownictwem Dariny Szymeczkowej. Wydarzenie odbędzie się w piątek 19 i sobotę 20 kwietnia w Domu PZKO, zawsze od godz. 19.00. Bufet zapewniony.

PTTS „BŚ" – Zaprasza 20 kwietnia na wycieczkę z Piosecznej przez Kiczory, Stożek, Filipkę do Nawsia – 15 km. Wyjście z Piosecznej (przystanek Písečna-škola) o godzinie 10.20. Odjazdy pociągów: z Hawierzowa o 8.52, z Karwiny o 9.01, z Cz. Cieszyna o 9.18 do Nawsia. Odjazd autobusu z Nawsia o godz. 10.05. Prowadzi Władysław Broda, tel. 778 594 777.

▲ 23. 4. zapraszamy do zwiedzenia zamku w Grodźcu Śląskim niedaleko Skoczowa z wykładem Władysława Żagana. Wyjeżdżamy autobusem z dworca autobusowego w Cieszynie o godz. 9.05. Zwiedzanie zamku przewidziane jest o godz. 10.00 i 10.30 w grupach do 20 osób. Cena biletu normalnego 20 zł, ulgowego 10 zł. Prowadzi Józef Piec, tel. 732 610 598.

▲ Sekcja Kolarska PTTS „Beskid Śląski" zaprasza na prolog kolarski „Tustelatam". Pojedziemy do „gdzieś tam". Nikt oprócz prowadzącego nie zna trasy ani mety. Jedyne, co znane, to długość: do 20 km w jednym kierunku, bo razem jedziemy tylko tu stela tam. Powrót we własnym zakresie lub wspólnie. Większość trasy wiedzie po płaskim terenie. Wyruszamy o godz. 10.00 w niedzielę 21 kwietnia sprzed byłej remizy strażackiej w Alejach Masaryka w Cz. Cieszynie. Więcej informacji na stronie www.ptts-beskidslaski.cz.

STONAWA – Zapraszamy na spektakl pt. „Krzywy kościół" 21 kwietnia o godz. 17.00 do Domu PZKO. Bilety: przedsprzedaż w Urzędzie Gminy w Stonawie w cenie 200 koron.

KONCERTY

KARWINA – Zapraszamy na koncert jubileuszowy Wandy Miech z okazji 80-lecia pracy artystycznej 18 kwietnia o godz. 18.00 do sali koncertowej Szkoły Artystycznej w Karwinie.

WYSTAWY

CZ. CIESZYN, ZARZĄD GŁÓWNY PZKO, ul. Strzelnicza 28, galeria w holu na parterze: wystawa „Zygmunt Fortunat Miłkowski, pseudonim Teodor Tomasz Jeż (1824-1915)". Czynna w godzinach otwarcia budynku.

CZ. CIESZYN, KONGRES POLAKÓW, ul. Grabińska 458/33: trzy wystawy: „Patriotyzm i odwaga Henryki Pustowójtówny (1838-1881)", „Jan Buzek (1874-1940)" i „Jerzy Buzek (1874-1939)". Czynne od wtorku do piątku w godz. 8.00-15.00.

CZ. CIESZYN, MUZEUM TĚŠÍNSKA, ul. Główna 115/15: do 30. 6. wystawa pt. „Pokoiki i domki dla lalek". Czynna: wt-pt: w godz. 8.00-16.00, so i nie: w godz. 9.00-17.00.

HAWIERZÓW, DOM KULTURY L. Janáčka, Sala Wystaw V. Wünschego, Dlouhá třída 46a: do 29. 4. wystawa fotografii pt. „Regionfoto 2024". Czynna: po-pt: w godz. 12.00-18.00, so i nie: 14.00-18.00.

KARWINA-FRYSZTAT, Oddział Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej, Rynek Masaryka 7/9: do 30. 4. wystawa wspomnieniowa obrazów autorstwa Władysława Ćmiela. Czynna: w godzinach otwarcia biblioteki (patrz www.rkka.cz).

TRZYNIEC, MUZEUM HUTY TRZYNIECKIEJ i MIASTA TRZYŃCA, Sala Wystaw, ul. Frýdecká 387: do 21. 4. Sára Saudkowa „Fotografie". Czynna: wt-pt: w godz. 9.00-17.00, nie: w godz. 13.00-17.00.

▲ 17. 5. wystawa pt. „Kraina czarów Vítězslavy Klimtowej". Czynna: wt-pt: w godz. 9.00-17.00, nie: w godz. 13.00-17.00.

CO ZA OLZĄ

COK „Dom Narodowy", Galeria Ceglana, ul. Rynek 1, Cieszyn: do 20. 4. poplenerowa wystawa prac artystycznych powstałych w Rożnawie pt. „Młyn". Czynna codziennie w godz. 10.00-18.00.

MUZEUM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO, Galeria Wystaw Czasowych, ul. T. Regera 6, Cieszyn: wystawa pt. „Od wystawy do muzeum..." – 120 lat od pierwszej wystawy Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego w Cieszynie. Czynna: wt, czw i nie: w godz. 10:00-15.00; śr w godz. 12.00-17.00; pt, so: w godz. 10.00-16.00.

WIEŻA PIASTOWSKA i ROTUNDA św. Mikołaja, Cieszyn: czynne codziennie w godz. 9.00-16.00.

WAŻNE INFORMACJE

- Nowym dostawcą dla prenumeratorów „Głosu" jest od 1 listopada 2023 roku PNS, a.s.
- Bezpłatna linia telefoniczna: 800 400 412 (czynna w dni robocze 7.30-17.00)
- Zamówienia pisemne: První novinová společnost, a.s. Zákaznické centrum, Evropská 888, 664 42 Modřice, e-mail: zakaznickecentrum@pns.cz
- Wszelkie zamówienia, zmiany i reklamacje prosimy kierować pod nr. tel. 800 400 412.

WSPOMNIENIA

Kto żyje w sercach naszych, nie odszedł...

Dzisiaj, 16 kwietnia, obchodziłby 70. urodziny nasz Kochany

śp. inż. STANISŁAW FARNY

z Grodziszcza, zamieszkały w Nawsiu

Z miłością, szacunkiem i wdzięcznością stale wspominamy. Dziękujemy wszystkim za chwile ciepłych wspomnień. Żona Halina oraz córki Jolanta i Dorota z rodzinami.

Gł-204

Dzisiaj, 16 kwietnia 2024, obchodziłaby swoje 70. urodziny

śp. JADWIGA FILIPCOWA

z domu Płachta, z Suchej Dolnej

Była znaną piosenkarką na Zaolziu. Jej sukcesem było 2. miejsce na Festiwalu „Zlatá Loutna Třinec" w maju 1972 roku. W marcu 1975 zwyciężyła na Festiwalu Piosenki Polskiej w Karwinie, a latem w tym samym roku, jako laureatka, otrzymała specjalne wyróżnienie od dyrektora FPP w Opolu, pana Musioła.

W styczniu 1981 występowała z zespołem „Smolaři" z Karwiny na balu w praskiej Lucernie, gdzie również zdobyła wielki sukces. W ostatnim okresie była Złotą Jadzią w zespole ruchu nieskoordynowanego „Niezapominajki". O chwilę wspomnień proszą mąż Petr i syn Pavel z rodziną.

Gł-188

Dnia 17 kwietnia upływa 104. rocznica urodzin, a 18 kwietnia mija 36. rocznica śmierci naszej Kochanej Mamy

śp. ROZALII GAWLIK

z domu Suchanek, z Karwiny

O chwilę wspomnień proszą córki Jadzia i Marylka z rodzinami oraz syn Stasiek z żoną Sultaną i całą rodziną.

Gł. 208

Ludzie nie umierają,
dopóki żyją w naszej pamięci i sercu.

Dnia 17 kwietnia obchodziłaby swoje 85. urodziny nasza Żona, Matka, Babcia i Prababcia

śp. ANNA KALETOWA

z Bystrzycy

O modlitwę i chwilę wspomnień prosi rodzina.

Gł-195

Kto w sercu żyje, nigdy nie umiera...

Dnia 16 kwietnia 2024 mija 7. bolesna rocznica, kiedy na zawsze ucichło serce naszego Kochanego

śp. EUGENIUSZA KRUPY

Z szacunkiem i wdzięcznością wspomina cała rodzina.

Gł-192

Dziś, 16 kwietnia 2024, mija dziesiąta rocznica zgonu

śp. KAZIMIERZA SANTARIUSA

z Olbrachcic

Ze smutkiem wspominają żona, syn i córka z rodzinami.

Gł-150

NEKROLOGI

W imieniu rodziny Zmarłej

śp. LIDII ŁABAJOWEJ

pragnę podziękować wszystkim, którzy uczestniczyli w ceremonii pogrzebowej, za słowa wsparcia oraz kwiaty.
Serdecznie dziękuję skrzypkowi Tomaszowi Konderli, firmie pogrzebowej Kukuczka za okazaną pomoc i serce.
W szczególności dziękuję ks. Františkovi Vrublovi, który z wielkim wyczuciem i empatią poprowadził naszą rodzinę przez ceremonię żałobną.
Dzięki wspólnemu zaangażowaniu wszystkich wymienionych osób, pożegnanie Mamusi zostanie w naszej pamięci bolesnym, lecz pięknym wspomnieniem.

Serdecznie dziękuje córka.

Gł-207

PROGRAM TV

WTOREK 16 KWIETNIA

TVP 1

6.05 Złoty chłopak (s.) **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Kościół z bliska **8.00** Wydział kryminalny Kitzbühel (s.) **8.50** Ranczo 5 (s.) **9.45** Komisarz Alex 19 (s.) **10.45** Ojciec Mateusz 28 (s.) **11.35** Korona królów. Jagiellonowie (s.) **12.10** Agrobiznes **12.50** Natura w Jedynce. Żółw błotny **14.00** Złoty chłopak (s.) **14.55** Jaka to melodia? (teleturniej) **15.35** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **16.05** Dziedzictwo (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Jaka to melodia? (teleturniej) **17.55** Klan (s.) **18.25** Leśniczówka (s.) **19.00** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.30** Program informacyjny, pogoda, sport **20.15** Reporterzy **20.30** Korona królów. Jagiellonowie (s.)

21.10 Katyń (dramat historyczny)

„Katyń" Andrzeja Wajdy nikogo nie oskarża wprost, a jedynie przedstawia obraz społeczeństwa na tle powojennych dylematów; obraz, na jaki wcześniej kino polskie się nie zdobyło. Przez pół wieku z przyczyn politycznych nie mogło, a przez następne kilkanaście lat zwyczajnie nie potrafiło. Wajda przełamuje tę niemoc, jeszcze raz budzi sumienia: pozwala zrozumieć, czym jest świadomość zbrodni i kłamstwa katyńskiego dla rodzin jej ofiar, ale także dla całego narodu.

23.20 Fatalna układanka (thriller USA).

TVP 2

6.25 Zmartwychwstał Pan, Alleluja! **6.50** Rodzinka.pl (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.15** Mieszkać pięknie. Domy regionalne **11.50** Barwy szczęścia (s.) **12.30** Koło fortuny (teleturniej) **13.15** Akacjowa 38 (s.) **14.05** Va banque (teleturniej) **14.35** Na sygnale (s.) **15.05** M jak miłość (s.) **16.00** Koło fortuny (teleturniej) **16.35** Familiada (teleturniej) **17.15** Zakazany owoc (s.) **18.10** Va banque (teleturniej) **18.45** Akacjowa 38 (s.) **19.35** Barwy szczęścia (s.) **20.45** Kulisy serialu „M jak miłość" **20.55** M jak miłość (s.) **21.55** Na sygnale (s.) **22.30** Panorama **23.10** Stulecie Winnych 4 (s.) **23.55** Demon (thriller Izrael/Polska).

TVN

5.55 Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje. Stare Czarnowo **7.45** Dzień Dobry TVN **11.30** Kuchenne rewolucje. Kielce **12.35** Ukryta prawda **14.45** Detektywi (s.) **15.45** Doradca smaku **15.50** Kuchenne rewolucje. Białystok **16.55** Ukryta prawda **18.00** Detektywi (s.) **19.00** Fakty, sport, pogoda **19.55** Uwaga! **20.10** Doradca smaku (mag.) **20.15** Na Wspólnej (s.) **20.55** Milionerzy (teleturniej) **21.35** Pokonaj mnie, jeśli potrafisz (reality show) **22.40** Kuba Wojewódzki (talk-show) **23.40** Superwizjer.

POLSAT

6.00 Nowy dzień **8.40** Malanowski i partnerzy. Bezkarny (s.) **9.40** Sekrety rodziny. Braterska miłość **10.40** Dlaczego ja? Wygrana i strata (810) **11.40** Gliniarze (s.) **12.50** Wydarzenia **13.20** Interwencja (mag.) **13.40** Trudne sprawy **14.40** Dlaczego ja? **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30** Na ratunek 112 (s.) **17.00** Gliniarze (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **20.05** Ninja Warrior Polska (reality show) **22.05** Krwawa profesja (film USA).

TVC 1

5.59 Studio 6 **9.00** Szkoła pielęgniarek (s.) **9.45** Televariete 47 **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.30** Sama w domu **14.00** Chwile z muzyką

14.20 Karel Gott

Rok z życia jednej z największych czeskich sław muzycznych – Karela Gotta. Reżyserka towarzyszyła artyście niedługo przed jego śmiercią, nieraz w intymnych okolicznościach. Gott interesował ją przede wszystkim nie jako światowej sławy piosenkarz, ale jako troskliwy mąż, ojciec, zapalony malarz. Dzięki jego otwartości i poczuciu humoru powstał jedyny w swoim rodzaju osobisty dokument.

16.30 Szkoła pielęgniarek (s.) **17.15** AZ kwiz **17.40** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Domek na sprzedaż (film) **21.25** Wielka sprawa (film) **23.10** Komisarz Moulin (s.) **0.40** AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Cudowna planeta **9.25** Výborná SHOW **10.10** Dunhuang: perła Jedwabnego Szlaku **11.05** Odkryte skarby **11.55** Krainą Czyngischana po rzece Orchon **12.40** Nie poddawaj się **13.05** Królestwo natury **13.30** Dzikie światy **14.15** Władcy trzeciej rzeszy **15.10** Kamień i pędzel **15.40** Dzika Australia **16.30** Największe apokalipsy w historii świata **17.20** Niesamowita Azja – Indonezja **18.10** Planeta skarbów **19.00** Na rowerze po Czechach **19.15** Magazyn chrześcijański **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Bohaterzy legend: Tajemnica króla Artura **21.00** Cześć, twój Karel Kryl **21.55** Cuda ludzkiego geniuszu **22.45** Agent Hamilton (s.) **23.35** Zapomniane historie II wojny światowej **0.30** Antropocen - wiek człowieka.

NOVA

5.55 Śniadanie **8.35** Ulica (s.) **9.35** Złoty łabędź (s.) **10.55** Partnerki (s.) **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.20** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **13.35** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **15.30** Zamieńmy się żonami **16.57** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.30** Pościg **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Jedna rodzina (s.) **21.40** Survivor Czechy i Słowacja (reality show) **23.40** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.).

PRIMA

6.00 Nowy dzień **7.00** M.A.S.H. (s.) **9.25** Leż na plaży (s.) **10.30** Policja Hamburg (s.) **12.30** Podkomisarz Brenda Johnson (s.) **13.25** Komisarz Rex (s.) **14.30** Policja w akcji **15.35** Tak jest, szefie! **16.40** Incognito **17.55** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **20.15** Zoo (s.) **21.40** 7 przypadków Honzy Dědka **23.55** Tak jest, szefie! **1.00** Policja w akcji.

ŚRODA 17 KWIETNIA

TVP 1

6.10 Złoty chłopak (s.) **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Zrujnowani, odbudowani **8.00** Wydział kryminalny Kitzbühel (s.) **8.50** Ranczo 5 (s.) **9.45** Komisarz Alex 19 (s.) **10.45** Ojciec Mateusz 28 (s.) **11.35** Korona królów. Jagiellonowie (s.) **12.10** Agrobiznes **12.30** Rok w ogrodzie extra

12.50 Natura w Jedynce. Rumunia nieokiełznana

Film dokumentalny o Rumunii. Poza zgiełkiem miast istnieje świat, którego nikt nie zna. Góry, prastare lasy i rozległe tereny podmokłe zapewniają siedliska wielu najbardziej charakterystycznym stworzeniom kontynentu. Ten film dokumentalny to celebracja naturalnego piękna i różnorodności Rumunii w całej okazałości, wdzięku i dzikości. Potężne góry sięgają chmur...

14.00 Złoty chłopak (s.) **14.55** Jaka to melodia? (teleturniej) **15.35** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **16.05** Dziedzictwo (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Jaka to melodia? (teleturniej) **17.55** Klan (s.) **18.25** Leśniczówka (s.) **19.00** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.15** Reporterzy **20.30** Korona królów. Jagiellonowie (s.) **21.10** Pan życia i śmierci (dramat Francja/Niemcy/USA) **23.20** Chirurdzy (s.).

TVP 2

6.25 Program gminy żydowskiej **6.50** Rodzinka.p (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.15** Zrujnowani, odbudowani **11.50** Barwy szczęścia (s.) **12.30** Koło fortuny (teleturniej) **13.15** Akacjowa 38 (s.) **14.05** Va banque (teleturniej) **14.35** Na sygnale (s.) **15.05** M jak miłość (s.) **16.00** Koło fortuny (teleturniej) **16.35** Familiada (teleturniej) **17.15** Zakazany owoc **18.10** Va banque (teleturniej) **18.45** Akacjowa 38 **19.35** Barwy szczęścia (s.) **20.45** Przepis dnia (mag.) **20.55** Na dobre i na złe (s.) **21.55** Na sygnale. Wanda, co nie chciała Benia **22.30** Panorama **23.10** Stulecie Winnych 4 (s.).

TVN

5.55 Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje. Białystok **7.45** Dzień Dobry TVN **11.30** Kuchenne rewolucje. Warszawa **12.35** Ukryta prawda **14.45** Detektywi (s.) **15.45** Doradca smaku **15.50** Kuchenne rewolucje. Warszawa **16.55** Ukryta prawda **18.00** Detektywi (s.) **19.00** Fakty, sport, pogoda **19.55** Uwaga! **20.10** Doradca smaku (mag.) **20.15** Na Wspólnej (s.) **20.55** Milionerzy (teleturniej) **21.35** The Traitors. Zdrajcy **23.05** Obecność 2 (horror kopr.).

POLSAT

6.00 Nowy dzień **8.40** Malanowski i partnerzy (s.) **9.40** Sekrety rodziny. Tajemnica gosposi **10.40** Dlaczego ja? **11.40** Gliniarze (s.) **12.50** Wydarzenia **13.20** Interwencja (mag.) **13.40** Trudne sprawy **14.40** Dlaczego ja? **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30** Na ratunek 112 (s.) **17.00** Gliniarze (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **20.05** Nasz nowy dom (reality show) **21.05** Miłość na pierwszą stronę (komedia polska) **23.30** Diamentowa afera (komedia Niemcy/USA).

TVC 1

5.59 Studio 6 **9.00** Szkoła pielęgniarek (s.) **9.45** Co umiały nasze babcie **10.15** Dynastia Novaków (s.) **11.05** Chomik **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości, pogoda, sport **12.30** Sama w domu **14.00** Petr Novák i Olympic **14.15** Nadreńskie winnice **14.40** Jak stracić życie (film) **16.00** Szkoła pielęgniarek (s.) **16.45** Pełne gniazdo w województwie pilzneńskim **17.15** AZ kwiz **17.40** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.15** Żandarmskie humoreski (s.) **21.40** 13. komnata Tomáša Poláka **22.05** Gejzer **22.40** Cios łaski (film) **23.55** Maria Antonina (s.) **0.50** AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Czar Wielkiej Brytanii **9.20** Cuda ludzkiego geniuszu **10.10** Obrazki z Francji **10.30** Tereny śródziemnomorskie - współżycie człowieka i zwierząt **11.25** Dzika Australia **12.15** Dzikie światy **13.00** Zapomniane historie II wojny światowej **13.55** Duże maszyny **14.40** Ojcowie w rolach matek

15.35 Antropocen – wiek człowieka

Ostatnie dwanaście tysięcy lat to okres stabilizacji na Ziemi, który nazywamy holocenem. Jednak dzisiaj, gdy monitorujemy kluczowe parametry, takie jak średnia temperatura czy tempo wymierania gatunków, jasne jest, że wkroczyliśmy już w nową erę. Nazwaliśmy to antropocenem.

16.30 Telewizyjny klub niesłyszących **17.00** Cześć, twój Karel Kryl **17.55** Ukryte skarby **18.20** Schronisko dla szympansów Jane Goodall **19.15** Babel **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Piękne kraje z lotu ptaka **21.00** W kamperze po Polsce **21.30** Dlaczego jesteśmy takie nerwowe **22.00** Lotnicze katastrofy **22.45** HarryPalmer: teczka Ipcress (s.) **23.35** Cuda techniki **0.25** Hartheim: nazistowski zamek grozy.

NOVA

5.55 Śniadanie **8.35** Ulica (s.) **9.35** Jedna rodzina (s.) **10.55** Partnerki (s.) **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.20** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **13.35** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **15.30** Zamieńmy się żonami **16.57** Popołudniowe wiadomości **17.30** Pościg **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Tajemniczy szef **21.55** Survivor Czechy i Słowacja (reality show) **23.50** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.).

PRIMA

6.00 Nowy dzień **7.05** M.A.S.H. (s.) **9.10** Zoo (s.) **10.30** Policja Hamburg (s.) **12.30** Podkomisarz Brenda Johnson (s.) **13.25** Komisarz Rex (s.) **14.30** Policja w akcji **15.35** Tak jest, szefie! **16.40** Incognito **17.55** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **20.15** Gliniarz (s.) **21.40** Show Jana Krausa **23.40** Tak jest, szefie! **0.45** Policja w akcji.

CZWARTEK 18 KWIETNIA

TVP 1

6.05 Złoty chłopak (s.) **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Dobre historie. Rozwijać skrzydła **8.00** Wydział kryminalny Kitzbühel (s.) **8.50** Ranczo 5 (s.) **9.45** Komisarz Alex 19 (s.) **10.45** Ojciec Mateusz 28 (s.) **11.35** Korona królów. Jagiellonowie (s.) **12.10** Agrobiznes **12.35** To się opłaca **12.55** Natura w Jedynce. Opowieść o dzięciołach

14.00 Złoty chłopak (s.) **14.55** Jaka to melodia? (teleturniej) **15.35** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **16.05** Dziedzictwo (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Jaka to melodia? (teleturniej) **17.55** Klan (s.) **18.25** Leśniczówka (s.) **19.00** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.30** Program informacyjny, pogoda, sport **20.15** Reporterzy (mag.) **20.35** Ojciec Mateusz 31 (s.) **21.30** Sprawa dla reportera **22.30** Dwie flagi **23.50** Morderstwa w Cotentin (film krym.).

TVP 2

6.10 Operacja zdrowie. **6.55** Rodzinka.pl (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **7.55** Pytanie na śniadanie **11.15** Wspólny dom **11.50** Barwy szczęścia (s.) **12.30** Koło fortuny (teleturniej)

13.15 Akacjowa 38 (s.)

Cayetana nie przyjmuje do wiadomości, że jest córką Fabiany i każe matce wynieść się z Akacjowej. Teresa nie chce się widywać z Maurem, bo wie, że ma inną kobietę. Don Ramón podejrzewa, że Maria Luisa cierpi, bo dowiedziała się o zamiarach matki. Martin chce wydać pierwszą pensję na prezent dla Casildy. Susana jest oburzona, bo Trini znowu pokazuje się publicznie z don Ramonem.

14.05 Va banque (teleturniej) **14.35** Na sygnale **15.05** Górscy ratownicy **16.00** Koło fortuny (teleturniej) **16.35** Familiada (teleturniej) **17.15** Zakazany owoc (s.) **18.10** Va banque (teleturniej) **18.45** Akacjowa 38 (s.) **19.35** Barwy szczęścia (s.) **20.50** Postaw na milion (teleturniej) **21.55** Na sygnale (s.) **22.30** Panorama **23.00** Erynie. Megajra (s.) **23.50** Hala odlotów (talk show).

TVN

5.55 Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje. Warszawa **7.45** Dzień Dobry TVN **11.30** Kuchenne rewolucje. Lubartów **12.35** Ukryta prawda **14.45** Detektywi (s.) **15.45** Doradca smaku **15.50** Kuchenne rewolucje **16.55** Ukryta prawda (s.) **18.00** Detektywi (s.) **19.00** Fakty, sport, pogoda **19.55** Uwaga! **20.10** Doradca smaku **20.15** Na Wspólnej (s.) **20.55** Milionerzy (teleturniej) **21.35** Kuchenne rewolucje (pr. rozr.) **22.40** Sztuka kochania. Historia Michaliny Wisłockiej.

POLSAT

6.00 Nowy dzień **8.40** Malanowski i partnerzy (s.) **9.40** Sekrety rodziny **10.40** Dlaczego ja? **11.40** Gliniarze (s.) **12.50** Wydarzenia **13.20** Interwencja (mag.) **13.40** Trudne sprawy **14.40** Dlaczego ja? **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30** Na ratunek 112 (s.) **17.00** Gliniarze (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **20.05** Nasz nowy dom (reality show) **21.10** Przyjaciółki (s.) **22.10** Chłopak z sąsiedztwa (thriller USA).

TVC 1

5.59 Studio 6 **9.00** Szkoła pielęgniarek (s.) **9.50** Urodziny **10.10** Chłopaki w akcji **10.35** Sylwestrowy koktajl **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości, pogoda, sport **12.30** Sama w domu **14.05** Bułeczki z rana **14.35** Hrabia Monte Christo (film) **16.00** Szkoła pielęgniarek (s.) **16.45** Podróż po Żetysu **17.15** AZ kwiz **17.40** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Młyny boże (s.) **21.05** Program dyskusyjny **22.05** Na tropie **22.30** Maigret i noc na skrzyżowaniu (film) **0.10** AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Afryka z lotu ptaka **9.25** Planeta skarbów - Indie **10.15** Największe apokalipsy w dziejach świata **11.10** Antropocen - wiek człowieka **12.10** Bohaterowie legend: Tajemnica króla Artura **13.05** Perymetr **13.30** Tereny śródziemnomorskie - współżycie człowieka i zwierząt **14.25** Cudowna planeta **15.20** Europa dziś **15.50** Tajemnice brytyjskiej rodziny królewskiej **16.40** Schronisko dla szympansów Jane Goodall **17.30** GEN **17.45** Duże maszyny **18.35** Auto Moto Świat **18.55** Auto Moto Test

19.10 Kamień i pędzel

Dokumentowi towarzyszy wciągający narrator, młody malarz MgA. Adam Kaspar. Oprowadzi nas po stanowiskach geologicznych w Jesionikach, gdzie w poszukiwaniu ich przeprowadził się z rodziną ze Svitav, a jednocześnie są one treścią jego twórczości. Sprawia, że świat kamieni staje się zrozumiały dla laika. O geologii mówi: „To nauka, która opowiada bajki. Bardzo lubię słuchać tych baśni. Może to bajki, a może bardziej przypominają te wielkie, wzniosłe, piękne mity o stworzeniu i działaniu świata. Pomaga mi to zrozumieć wszystko w szerszym kontekście niż moje życie i osobiste doświadczenia".

19.50 Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Výborná SHOW **20.55** Podróż po Czechach **21.20** Ukryte skarby **21.50** Z kucharzem dookoła świata **22.45** Braterstwo **0.20** Ojcowie w rolach matek.

NOVA

5.55 Śniadanie **8.40** Ulica (s.) **9.40** Policja kryminalna Anděl (s.) **10.55** Partnerki (s.) **12.00** Południowe wiadomości **12.20** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **13.35** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **15.30** Zamieńmy się żonami **16.57** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.30** Pościg **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Jedna rodzina (s.) **21.45** Złoty łabędź (s.) **23.05** Po twojej stronie **23.45** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.).

PRIMA

6.00 Nowy dzień **7.00** M.A.S.H. (s.) **9.20** Gliniarz (s.) **10.30** Policja Hamburg (s.) **12.30** Podkomisarz Brenda Johnson (s.) **13.25** Komisarz Rex (s.) **14.30** Policja w akcji **15.35** Tak jest, szefie! **16.40** Incognito **17.55** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **20.15** Zoo (s.) **21.40** Incognito **23.50** Tak jest, szefie! **0.50** Policja w akcji.

www.glos.live

PROGRAM TV

CO W KINACH

BYSTRZYCA: Lítá v tom (18, godz. 15.05).

CZ. CIESZYN – Central: Ekotopfilm 2024(16, godz. 16.30); Arka Noego (17, godz. 16.30); Lítá v tom (18, godz. 10.00); Gump – jsme dvojka (18, godz. 16.30); Omen: Początek (18, godz. 18.30).

HAWIERZÓW – Centrum: Kung Fu Panda 4 (16, 17, godz. 17.00); Pieśni ziemi (16, godz. 18.00); Diuna – część druga (16, 17, godz. 19.30); Gabriela Soukalová: Pravda se pořád vyplatí (17, godz. 9.30); Tady Havel, slyšíte mně? (17, godz. 18.00); Strażniczka smoków (18, godz. 17.00); Abigail (18, godz. 18.00); Prázdniny s Broučkem (18, godz. 19.00).

JABŁONKÓW: Franta mimozemšťan (16, godz. 18.00).

KARWINA – Centrum: Mój pies Artur (16, godz. 17.30); Monkey Man (16, godz. 20.00); Ella i czarny jaguar (17, godz. 17.30); **Pogromcy duchów: Imperium lodu** (17, godz. 20.00); Daaaaaali (18, godz. 18.00); Prázdniny s Broučkem (18, godz. 18.45).

TRZYNIEC – Kosmos: A máme co jsme chtěli (16, godz. 15.00); Slávek Král & Corey: Cestování se psem (16, godz. 9.00); Mój pies Artur (16, godz. 20.00); Ekotopfilm 2024 (17, godz. 16.30); Omen: Początek (17, godz. 20.30).

CIESZYN – Piast: Moja gwiazdka (16, 17, godz. 15.00); Film dla kosmitów (16, 17, godz. 16.30); Czerwone maki (16-18, godz. 18.00); Civil War (16, 17, godz. 20.15; 18, godz. 17.15).

W nowym rozdziale powracamy do miejsca, w którym wszystko się zaczęło – kultowej nowojorskiej remizy strażackiej. Odkrycie starożytnego artefaktu uwalnia złą moc. Nowi oraz kultowi Pogromcy Duchów łączą siły, aby uratować świat przed zamarznięciem.

CO W TEATRZE

SCENA POLSKA – HAWIERZÓW: Kogut w rosole (16, godz. 19.00);
SCENA BAJKA – CZ. CIESZYN: Vyprávění indiánské babičky (16, 18, godz. 10.00);
SCENA CZESKA – CZ. CIESZYN: Balada pro banditu (16, godz. 10.00);
▲ Naši furianti (17, godz. 19.00).

CO W STREAM-IE

„Rojst" to jeden z najlepszych polskich seriali sensacyjno-kryminalnych ostatnich lat. W marcu tego roku ukazał się trzeci sezon historii, która – choć rozgrywa się w początkowo w 1984 roku, później w 1997 roku, a następnie jesienią 1999 roku – zahacza o ponury czas końcówki II wojny światowej, wydarzeń, jakie miały miejsce wraz z jej zakończeniem oraz trudną rzeczywistością lat 60. Miejscem akcji jest miasto znajdujące się przy lesie (rojst to mokradła), z którym wiążą się losy bohaterów serialu – doświadczonego dziennikarza

Wanycza (w tej roli Andrzej Seweryn), młodego żurnalisty Zarzyckiego (Dawid Ogrodnik), a także policjantki Jass (Magdalena Różczka) oraz kierownika miejscowego hotelu (Piotr Fronczewski). Serial ma trzy sezony – pierwszy liczy pięć odcinków, pozostałe po sześć.

Gdzie obejrzeć: Netflix

Bawiły się wszystkie pokolenia

● **Bronisława Kwaczek i Stanisław Wolny, czyli tytułowe „starziki".**

„Wesołe starziki" i dwa wesołe popołudnia w Domu PZKO w Gródku. Tak można podsumować przedstawienia amatorskiej grupy teatralnej gródeckiego koła PZKO, które zostały wystawione w weekend.

– W sobotę przyszło nieco mniej osób prawdopodobnie ze względu na ładną pogodę sprzyjającą pracom w ogrodzie i mecz Stalowników. Dzisiaj natomiast zabrakło krzeseł na widowni – skomentował reżyser i autor scenariusza Kazimierz Cieślar.

Spektakl był kontynuacją sztuk, które teatr amatorski wystawił po reaktywacji w 2020 roku. – Tego dzisiejszego przedstawienia właściwie nie miało być. Cztery lata temu był „Starzik, starka i komputer", a kiedy dwa lata temu zagraliśmy drugą część „Starzik, starka i internet", zarzekałem się, że trzeciej części już nie będzie, bo nie mam na nią pomysłu – powiedział Cieślar.

Pomysł jednak się znalazł. Przyniosło go samo życie, rozmowy ze starszymi ludźmi oraz znaleziona książeczka po ojcu napisana przez Józefa Ondrusza „Przysłowia i powiedzenia ludowe ze Śląska Cieszyńskiego". W efekcie tego półtoragodzinny spektakl był wręcz naszpikowany tego rodzaju sentencjami. Tematem wiodącym były zaś tym razem już nie komputery, ale smartfony i wszystkie możliwe aplikacje, z którymi współcześni seniorzy radzą sobie czasem lepiej, a czasem gorzej. Próby rozpoczęto w lutym.

Stanisław Wolny, były prezes gródeckiego MK PZKO, zagrał we wszystkich trzech sztukach Cieślara. – W tym przedstawieniu czuję się najlepiej. Myślę, że jest to spowodowane tekstem i sytuacjami, które odgrywamy na scenie – przyznał w rozmowie z „Głosem" odtwórca głównej roli, czyli Józefa Turonia. Jak zaznaczył, najtrudniejsze było opanowanie tekstu, którego w tej sztuce ma najwięcej. Publiczność mogła się przekonać, że mu się to udało. – Cieszy nas, kiedy widownia się bawi, ludzie się śmieją. Po to to robimy – dodały odtwórczynie ról żeńskich Bronisława Kwaczek jako Mańka Turoniowa i Anna Łacek jako sąsiadka Zuzka i żona Gustawa, którego zagrał Roman Żabka.

Nagrodą dla reżysera i aktorów był śmiech dobiegający z widowni i długie brawa. W sobotę i w niedzielę w Gródku bynajmniej nie bawiły się tylko starsze osoby. Na przedstawienie przyszli przedstawiciele wszystkich pokoleń.

(sch)

● **Drugi akt był dialogiem Stanisława Wolnego (Józef) i Romana Żabki (Gustaw).**
Zdjęcia: BEATA SCHÖNWALD

POST SCRIPTUM

UŚMIECHNIJ SIĘ

MINIKWADRAT MAGICZNY I

Pionowo i poziomo jednakowo:

1. but po czesku
2. część jakiejś całości, np. bryły, partii czy stronnictwa
3. niedrogo, po okazjonalnej czy niskiej cenie
4. bożek łączący samotne serca.

Wyrazy trudne lub mniej znane: AMOR

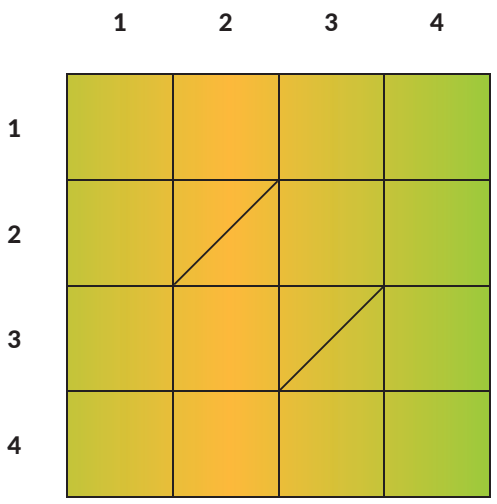

MINIKWADRAT MAGICZNY II

Pionowo i poziomo jednakowo:

1. pszczeli, substancja, z której zbudowane są plastry w ulu
2. ...sprawiedliwa, zawsze na wierzch wypływa
3. Jonathan, autor powieści „Podróże Guliwera" lub model auta marki Suzuki
4. konkurencja sportowa w karate.

Wyrazy trudne lub mniej znane: KATA

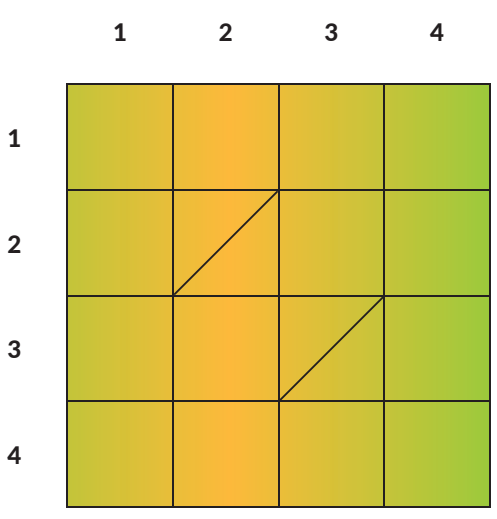

LOGOGRYF ŁUKOWATY I

Rozwiązaniem jest nazwa jednej z czterech pór roku w przyrodzie, w strefie klimatu umiarkowanego. Charakteryzuje się umiarkowanymi temperaturami powietrza z rosnącą średnią dobową, a także umiarkowaną ilością opadów atmosferycznych.

1.-4. człowiek mający wiedzę i doświadczenie w danej dziedzinie, profesjonalista
3.-6. niemieckie przedsiębiorstwo oferujące produkty związane ze spożyciem kawy
5.-8. chmurki sunące po niebie
7.-10. zdrobnienie od imienia Iku
9.-12. legumina z ubitej śmietany, jaj i cukru lub kosmetyk do golenia
11.-2. dawny przyrząd nawigacyjny do mierzenia wysokości ciał niebieskich nad horyzontem.

Wyrazy trudne lub mniej znane: OKTANT

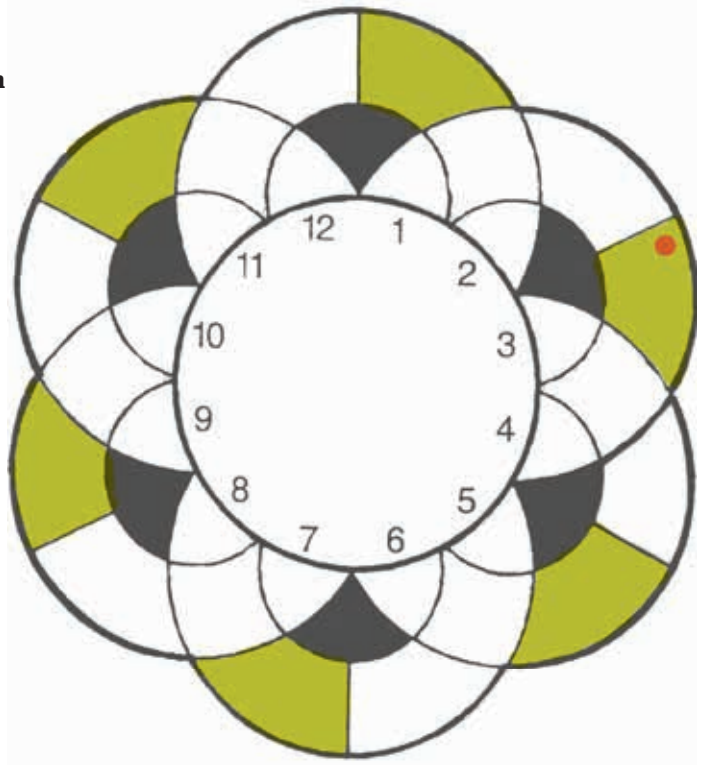

LOGOGRYF ŁUKOWATY II

Rozwiązaniem jest nazwa miasta w Polsce, w województwie wielkopolskim, w powiecie gostyńskim. Dawniej władali nim biskupi poznańscy. Na zachód od tego miasta znajduje się wieś Pudliszki, w której znajduje się jedna z najbardziej znanych w Polsce przetwórni warzyw i owoców...

1.-4. chciwiec, centuś, dusigrosz, liczykrupa, materialista
3.-6. kawalerzysta w dawnym wojsku lub pseudonim boksera Alberta Sosnowskiego
5.-8. miejsce po ścince drzew
7.-10. zdrobnienie od imienia Zbigniew
9.-12. malec krasuli
11.-2. bohater „Przedwiośnia" Stefana Żeromskiego.

Wyrazy trudne lub mniej znane: DRAGON

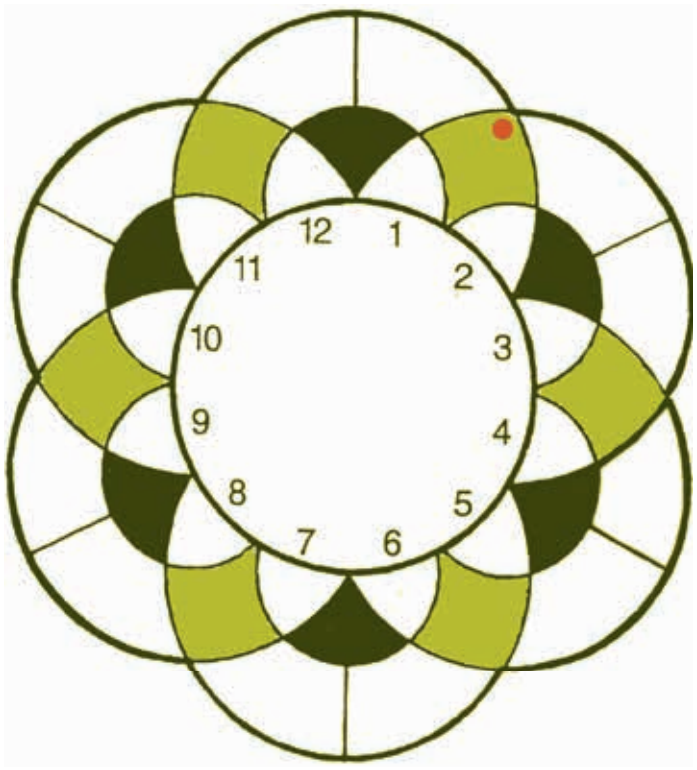

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana nagroda. Rozwiązania prosimy przysyłać na e-mail: info@glos.live. Termin ich nadsyłania upływa w piątek 26 kwietnia 2024 r. Nagrodę z 2 kwietnia otrzymuje **Anna Koch ze Stonawy**. Autorem dzisiejszych łamigłówek jest Jan Kubiczek.

Rozwiązanie minikwadratu I z 2 kwietnia:
SMOK, MUCHA, OCHYDA, KAAL
Rozwiązanie minikwadratu II z 2 kwietnia:
GRAZ, RADAR, AAREY, ZRYW
Rozwiązanie logogryfu łukowego II z 2 kwietnia:
ŚLĘŻA
Rozwiązanie logogryfu łukowatego z 2 kwietnia:
KROBIA

„Głos" jest finansowany ze środków Ministerstwa Kultury RC, Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP, Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie, a także z Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu „Polonia i Polacy za Granicą 2021, 2022 i 2023" za pośrednictwem Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie" i Stowarzyszenia „Wspólnota Polska"

MINISTERSTVO KULTURY | Kancelaria Prezesa Rady Ministrów | Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Ostrawie | Fundacja POMOC POLAKOM NA WSCHODZIE im. Jana Olszewskiego | STOWARZYSZENIE „WSPÓLNOTA POLSKA"

„Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów".

Głos GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ

Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC, ul. Grabińska 33, 737 01 Czeski Cieszyn, IČO: 00535613, w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. IČO: 26792575 • Adres: Redakcja „Głosu", ul. Strzelnicza 28, Czeski Cieszyn 737 01 • Redaktor naczelny: Tomasz Wolff, wolff@glos.live • Zastępca redaktora naczelnego, redaktor sportowy: Janusz Bittmar, bittmar@glos.live • Redaktorzy terenowi: Danuta Chlup, danuta.chlup@glos.live • Łukasz Klimaniec, klimaniec@glos.live • Szymon Brandys, brandys@glos.live • Fotoreporter: Norbert Dąbkowski, dabkowski@glos.live • Doradca ds. reklamy: Beata Schönwald, beata.schonwald@glos.live • Projekt makiety: Jacek Utko • Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, e-mail: info@glos.live • www.glos.live • Pismo wychodzi we wtorki i piątki • Dostawę prenumeratorom prowadzi PNS, a.s. Paceřická 1/2773, 193 00 Praha 9-Horní Počernice. Zamówienia pod adresem: První novinová společnost, a.s., Zákaznické centrum, Evropská 888, 664 42 Modřice, e-mail: zakaznickecentrum@pns.cz. Reklamacje tel. 800 400 412 • Kolportaż: PNS, a.s. • Druk: CZECH PRINT CENTER a. s. Na Rovince 876, 720 00 Ostrava-Hrabová • Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania • Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indeksu 42501, ISSN 2570-8708.

„Głos" należy do Stowarzyszenia Dzienników Mniejszości Narodowych i Etnicznych Europy MIDAS